

SPRE ŢEL

Scopurile mari au dezlănţuit întotdeauna energiile mari. Observând activitatea clocoţitoare a oamenilor sovietici, nu poţi să nu te gîndeşti la scopurile urmărite: fericirea oamenilor, comunismul, pacea pe întregul pămînt. Asemenea scopuri înflăcărează minţile şi inimile. Abia acum ceva mai mult de trei decenii, oamenii sovietici au început înălţarea marilor giganţi ai industriei şi scoaterea Rusiei dintr-o înapoiere seculară. Azi, oamenii sovietici folosesc energia electrică produsă de prima uzină atomo-electrică din lume, sînt pe cale de a termina cea mai mare hidrocentrală de pe glob, au şi strîns primele recolte de pe întinsele pămînturi siberiene pînă mai tîrziu înţeleptele, proiectează să întoarcă din drumurile lor marile fluvii Obi şi Ienişei.

În anii primelor cincinale, cînd Uniunea Sovietică făcea sacrificii pentru a construi Magnitogorskul, sau pentru a organiza Donbassul, s-au găsit proci care susţineau că asta nu va putea dura. Dar, proiecţii s-au îndeplinit şi fi faşi — oţelul şi cărbunele au creat o bază solidă pentru compensarea din plin a vremenilor sacrificiale ale oamenilor sovietici.

În anii războiului, cînd oamenii sovietici nu precepeau nimic pentru victorie, „experţii” ai vechii lumi susţineau că statul sovietic nu e decît un „colos cu picioare de lut” — că el va răzbi sub atacurile diviziilor de panzeri. Dar experţii s-au dovedit a fi mincinoşi — jertele uriaşe ale popoarelor sovietice au adus acestora libertatea şi victoria.

După război, „specialişti” de tot felul au scos din nou capul. Ei au apreciat că Uniunea Sovietică nu-şi va mai reveni după efortul din timpul înclăstării şi că va trebui sau să accepte „ajutorul” statelor apusene (şi să devină deci o anexă a acestora) sau să decadă. Dar oamenii sovietici nu numai că şi-au refăcut ţara distrusă, dar au făcut-o şi mai puternică decît înainte de război.

Mergînd mereu neabătut spre ţel, oamenii sovietici au avut şi un conducător înecăcat — partidul lor comunist. Partidul a fost la Dneprostroil şi la construirea bazei metalurgice din Ural, în bălăia colectivizării, în bălăia pentru Stalingrad şi Berlin, în saatele care s-au refăcut după război şi pe schelele Moscovei, în detaşamentele care au pornit să desţelenască Siberia şi în delegaţiile care au apărut la O.N.U. pacea şi securitatea oamenilor simpli. Nu e de a ceea, nici o mirare că duşmanii Uniunii Sovietice au făcut şi fac încercări disperate de a rupe popularul sovietic de partidul său comunist. Tactica nu e nouă şi dacă e ceva de mirare e că duşmanii Uniunii Sovietice n-au obosit în strădaniile lor ridicole, lipsite de perspectivă. Căci cine îşi poate inchipui că oamenii sovietici n-au făcut pe plac în primii ani ai existenţei tîrîrului lor stat intervenţionist străini şi lui Wilson pentru a face astăzi pe plac d-lui Dulles?

Urînd cu încredere Partidul Comunist — oamenii sovietici fac asta nu numai cu convingerea că ţelul final al acestuia corespunde dorinţelor şi intereselor lor, ci cu adîncă convingere că politica de zi cu zi a partidului este izvorul tuturor realizărilor, temelia tuturor succeselor din marea ţară a socialismului victorios.

Muncitorul simplu din Moscova sau din Minsk, colhoznicul din Ucraina sau Kazahstan, savantul din Leningrad sau Alma-Ata ştiu că tot ce întreprind partidul şi guvernul, de la fixarea unor cifre grandioase ale producţiei de oţel şi de grîne în noul cincinal pînă la noile planuri de extindere a suprafeţelor locative, de la reducerea zilei de muncă şi pînă la adoptarea noii legi a pensilor, de la vizitele pe care le-au făcut sau proiectează să le facă conducătorii sovietici în diferite ţări ale lumii şi pînă la eforturile pentru îmbunătăţirea continuă a relaţiilor cu toate statele, de la demobilizarea masivă a efectivelor armate şi pînă la Apelul lansat de Sovietul Suprem al U.R.S.S. în legătură cu dezarmarea, — toate acestea se fac spre binele oamenilor, pentru alungarea acelor scopuri noabile spre care tind inimile şi minţile a două sute de milioane de cetăţeni sovietici.

Atenţia opiniei publice de pretîndinţă a fost refîntă zilele trecute de sesiunea Sovietului Suprem al U.R.S.S. Discuţiilor în jurul legii pensilor şi a adoptării acestei legi — în prealabil larg discutată în toate păturile societăţii sovietice, — au demonstrat din nou că grîja pentru om este suprema lege călăuzitoare a activităţii partidului şi guvernului sovietic. Statul sovietic este astăzi destul de bogat pentru a-şi permite să mărească pensile în general de două ori, să asigure celor bătrîni sau celor incapabili de muncă condiţii de viaţă cum nu există în nici o ţară capitalistă. Luînd cu satisfacţie cunoştinţa de noul regim al pensilor, oamenii sovietici ştiu: mine statul sovietic va fi şi mai bogat decît azi; îndeplîndu-şi măreţele sale obiective, apropiindu-se de ţel, el va putea pune la îndemîna oamenilor din ce în ce mai multe mijloace pentru o viaţă îmbelşugată şi fericită.

Folosirea izotopilor în industria sovietică

În Uniunea Sovietică ia mare extindere folosirea energiei atomice în scopuri paşnice în diferite ramuri ale economiei.

Îndeserii, izotopii radioactivi şi-au găsit numeroase întrebări în controlul mersului unor procese tehnologice complicate.

Dintre metodele de folosire a izotopilor radioactivi, cea mai larg răspîndită este cea a măsurării timpului de viaţă al izotopilor radioactivi. Este vorba de atomii care au însuşiri chimice identice şi însuşiri fizice diferite de ale atomilor nemarcaţi ai aceluiaşi element. Acesta îngăduie utilizarea lor la analiza şi controlul în diferite ramuri ale ştiinţei şi tehnicii. „Mărcarea” constă tocmai în deosebirea de însuşiri fizice dintr-un izotop radioactiv dat şi însuşirile fizice ale altor izotopi ai aceluiaşi element.

După ce se introduce în sistemul ce urmează a fi cercetat un izotop radioactiv, cu ajutorul unui aparat special se urmăreşte deplasarea izotopului radioactiv (atomului marcat). Astfel, se pot urmări şi studia diverse procese ce se desfăşoară în substanţele şi organismele vii. Izotopul radioactiv şi mişcarea lui sînt descoperite de o serie de aparate speciale — contori de particule radioactive etc.

Dărîndu-se cu elan muncii creaţoare, oamenii sovietici ştiu că împlinirea ţelurilor lor este legată de pace. Îndeplinind mandatul alegătorilor lor, deputaţii sovietici au dezbătut cu prilej recentei sesiuni a Sovietului Suprem al U.R.S.S. problemele cele mai arzătoare ale vieţii internaţionale. Reprezentanţii poporului sovietic s-au străduit să găsească noi mijloace, să deschidă noi drumuri, pentru rezolvarea problemei-cheie a zilelor noastre — problema dezarmării generale, pentru interzicerea armelor atomice şi cu hidrogen, pentru scoaterea statelor din atmosfera de neîncredere şi suspiciune, din secătuitora cursă a înarmărilor.

Sînt cunoscute tuturor eforturile depuse în ultimii ani de Uniunea Sovietică în această privinţă. Sînt de asemenea cunoscute obstrucţiile sistemice ale statelor occidentale faţă de orice propuneri sovietice cu privire la rezarmare, şi chiar faţă de... propunerile lor, de îndată ce acestea au fost acceptate de partea sovietică. Recentul impas în care a intrat din nou discuţia problemei dezarmării în cadrul O.N.U., este graţior în această privinţă. Dezarmarea, încetarea fabricării şi experimentării armelor atomice, încetarea curselor înarmărilor, sînt însă sarcini prea urgente ale omenirii pentru a se mai putea aştepta. Deputatul Sovietului Suprem al U.R.S.S. au adoptat de aceea un important document: Apelul către toate parlamentele lumii în problema dezarmării. Toate popoarele sînt interesate în reducerea forţelor armate. Aceasta ar reduce bugetul militar al tuturor statelor şi ar mări bugetul fiecărei familii. Aceasta ar micşora oţelul între state şi ar mări prietenia între popoare. Propunînd tuturor parlamentelor lumii să ia în discuţie reducerea forţelor armate ale statelor fără a mai aştepta un acord în cadrul O.N.U., Uniunea Sovietică vine ca în săgă cu un bilanţ pozitiv în această privinţă: statul sovietic a şi anunţat demobilizarea a 1.840.000 de oameni şi este gata să meargă mai departe pe acest drum, dacă eforturile ei vor găsi înţelegerea comunităţii.

O răspundere deosebită în faţa lui Dumnezeu şi a poporului este aceea a depunerii armelor atomice. În faţa deputaţilor Sovietului Suprem, ministrul de Externe al U.R.S.S., D. T. Şepilov a arătat sursele concrete, practice, pe care înţeleg să le ia guvernul sovietic pentru a ajunge la un acord în privinţa interzicerii experimentării armelor atomice, izvor de încordare internaţională. Propunerea de a se încheia un acord între cele trei puteri care produc arme atomice — U.R.S.S., S.U.A. şi Anglia va găsi, desigur, un larg ecou în opinia publică internaţională. Mihoane de oameni vor vedea în încheierea unui astfel de acord un prim pas spre o convenţie generală pentru interzicerea completă a armelor atomice. Le va veni desigur greu duşmanilor destinderei să minimizeze importanţa acestei propuneri, aş cum le va veni greu să minimizeze întreaga însemnătate a recentilor lucrări ale Sovietului Suprem al U.R.S.S. E de presupus, de aceea, că reacţiunea internaţională îşi va intensifica propaganda răuvoitoare, începută la unison în ultima vreme, cînd duşmanii declaraţi sau mai puţin declaraţi ai Uniunii Sovietice au crezut că pun mîna pe o armă propagandistică uşor de minuit. Valori de hirtie şi cerneală, puteri de cuvînt la posturile de radio sînt puse de la o vreme înlocuirea slujba aceluiaşi scop: răstălmăcirea vremenilor lipsuri ivite în viaţa sovietică, ca urmare a cultului personalităţii lui I. V. Stalin. Nu poţi însă să părăseşti deruta unor cercuri din Apus. Ele sînt nevoite să recunoască că Uniunea Sovietică a luat în ultimul timp o serie de iniţiative care au dus la o serioasă îmbunătăţire a situaţiei internaţionale. Ele nu pot să nu recunoască, de asemenea, că în rezolvarea problemelor sale interne statul sovietic a luat o serie de hotărîri care, înlăturînd greşeliile trecutului, sînt împrăştiate şi spre ţările de întregul popor. Sperînd — pe baze de aştia — tot în inconsistente — că vor putea folosi critica principială, adică, curajoasă, a greşelilor comise în ultimii ani în Uniunea Sovietică ca pe un argument în propaganda lor, cerurile reacţiunii internaţionale s-au înşelat amar. Oamenii sovietici ştiu că ultimele hotărîri ale partidului şi guvernului nu fac decît să le usureze drumul spre ţel. De aceea, ei le sprijină din toată inima. Desigur, un ziar francez de dreapta poate aluneca azi de jos pe pantă ridicolului încît să-şi întituleze unul din articole „U.R.S.S. nu mai există”. Dar asta nu poate ştiri decît hohote de ris pentru că, desigur, acelaşi ziar a trebuit să publice în ultimele zile ştiri despre faptul că la Organizaţia Naţiunilor Unite U.R.S.S. a făcut noi paşi în împlinirea puterilor occidentale în problema dezarmării, despre faptul că în marele Palat al Kremlinului s-a votat noua lege a pensilor, despre Apelul cu privire la dezarmarea lansat de Sovietul Suprem al U.R.S.S. tuturor parlamentelor lumii. Căci spre fericirea popoarelor, U.R.S.S. există şi merge cu paşi gigantici spre ţelul propus!

De exemplu, pentru urmărirea vitezei de mişcare a celulozelor în maşina de fabricat hirtie, se folosesc atomii marcaţi de iod radioactiv.

În industria textilă, atomii marcaţi se folosesc pentru prevenirea amestecării diferitelor culori în cazul cînd pe ţesătură se imprimă un model cu mai multe culori. Se ştie că în procesul de imprimare, ţesătura trece succesiv printr-o mulţime de vâluri, care fiecare aplică o culoare anumită. Vâlurile ajung, pentru a lua culoare, în băi speciale. Însă se întîmplea că lînd cu oarecare din baie, să lase acolo, în mici proporţii desigur, cu oarecare impuritate pe ţesătură la un vâl anterior. Culoarea străină acumulîndu-se scade calitatea desenului şi coloritul lui ca pătă tonuri întunecate. Pentru a se evita aceasta, în baie anterioară se adaugă o anumită cantitate de izotop radioactiv apoi se urmăreşte gradul de radioactivitate al culorii din baie a doua. Dacă radioactivitatea depăşeşte anumit limită trebuie înălţată culoarea din baie.

O serie de aparate cu izotopi radioactivi determină gradul de uzură a unor date şi a inelurilor de piston. Însemnate rezultate sînt obţinute în măsurarea grosimii pieselor de metal, pe baza însuşirilor substanţelor de a recepta şi reflecta radiaţiile radioactive. Cantitatea de radiaţie absorbită sau reflectată depinde de grosimea corpului măsurat.

La uzinele „Krasnoe Sormovo” şi „Krasnii Okleab” din Moscova, există astfel de instalaţii cu izotopi radioactivi pentru măsurarea nivelului metalului topit în cupoarele de oţel. La minele de cărbune din regiunea Celebînsk au fost instalate aparate experimentale cu izotopi radioactivi pentru automatizarea diferitelor procese tehnologice. La mina nr. 4-6 din trestul „Kopeiskugol”, s-a experimentat folosirea unui aparat cu izotopi radioactivi ca înregistrător al numărului de vagoane încărcate cu cărbune şi trimise cu ascensorul la suprafaţă. La mina nr. 42, s-a experimentat un aparat pentru controlul încălzirii instalaţiilor de ridicat cu skip. S-a mai experimentat un aparat care funcţionează ca stop automat.

Folosirea izotopilor radioactivi în industria duce la mărirea considerabilă a productivităţii maşinilor şi mecanismelor. Astfel, folosirea izotopilor radioactivi în analiza rapidă a cantităţii de fosfor din otelul de convertor reduce durata analizei de la 20 la 1-2 minute.

Sfera de utilizare a izotopilor radioactivi se lărgeşte necontenit.

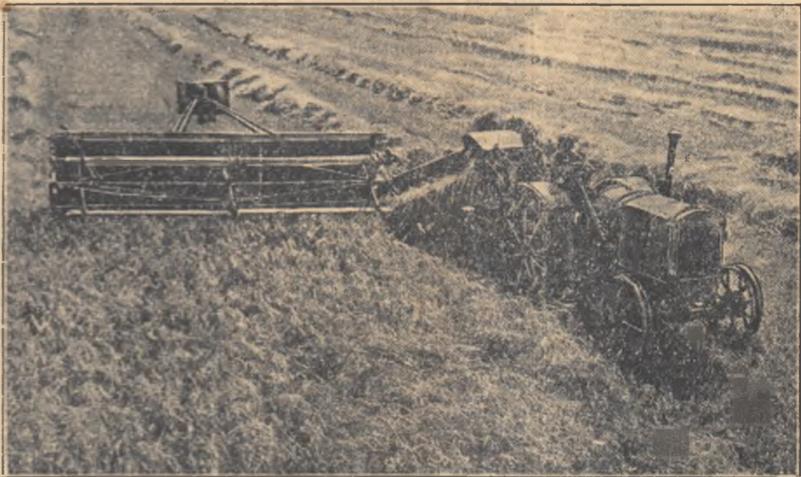
Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

VEACUL NOU

Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

ANUL XII NR. 29 VINERI 20 IULIE 1956 4 PAGINI, 25 BANI

Combinele şi secerătorile au ieşit pe cîmp

Anul acesta în multe sovhozuri şi colhozuri cerealiere sînt cultivate noua metodă a recoltării în două faze. Secerătorile remorcate de tractor brăzdează holdele nemărginite. Cîrînd, brazdele de grîu îngrîşate pe cîmp vor fi adunate şi trierate de combine. Apoi, boabele uscate şi curăţate vor lua drumul marilor elevoatoare de la centrele de colectare, sau al magaziiilor colhoznice.

Se naşte un gigant

De mult voiam să descriu procesul de creare a unei uzine. Nu din momentul solemn, cînd pe porţile uzinei ieşea primul tractor, prima maşină-unealtă sau piesă turnată. Şi nici măcar din ziua cînd se pune prima piatră de temelie. Aşa vrea să pornesc cu povestea despre naşterea uzinei chiar de la început, de la primul plan, prima discuţie.

Cu acest gînd am mers la „Ghiprostanok” — Institutul de proiectare a maşinilor-unele — unde Vladimir Mihailovici Zuev, directorul acestei mari instituţii, mi-a propus pe loc: — Ştii ceva? Miine un grup de proiectanţi pleacă la Leningrad. Aclo, departe de seşinţe şi de zbrîntul telefonelor, ei vor crea împreună cu întîngăraţii o uzină nouă. Mergeţi cu ei.

Astfel am găsit Uzina de piese turnate din Troik, una din cele 23 de uzine specializate, înzestrate cu tehnica cea mai modernă, a căror construire este prevăzută în Direcivile Congresului al XX-lea al P.C.U.S. Într-un an, ea produce 50.000 tone de piese turnate, destinate uzinelor.

Imi pare rău însă că uzina nu există încă. Nu s-au înălţat nici clădirile, producţia nu a început, e numai un teren neted. De fapt, nici terenul nu există — la fost încă zărilor şi nimeni nu ştie pe care din locurile virane din Troik se va înălţa uzina în 1960. Dar ea este prevăzută în planul cincinal, este inclusă în lista construcţiilor din anii viitori, producţia ei a început să acopere, în buletinele planificatorilor, „balanţa cerinţelor” construcţiei de maşini, despre ea se discută, de ea se îngrîşesc, vor s-o îmbunătăţească; din cite m-am convins, chiar: sînt critici unii oameni. Prin urmare uzina există. Ai putea să critici ceva ce nu există?

Da, într-adevăr, există, însă numai în proiect. La Leningrad au fost proiectate în acele zile câteva întreprinderi. Uzina din Troik era surorii şi în alte oraşe. Construcţiilor de maşini-unele înălţă şapte uzine pentru care s-a hotărît să se facă un singur proiect tip.

Toate aceste uzine sînt specializate. Acest cuvînt spune multe. Construcţia de maşini prin turnare se caracterizează prin producţia de serie redusă. O sută de piese turnate de acelaşi fel erau considerate aici serie mare, decare banda rulantă — care există de multă vreme la uzinele de automobile — se introduce foarte greu în secţiile de turnătorie ale uzinelor constructoare de maşini. Noua uzină va deservi un întreg grup de întreprinderi care cooperează între ele şi prin urmare, aici există şi posibilitatea de a organiza un adevărat torent de

piese, alt de necesar: în producţia pe bandă rulantă.

E uşor de înţeles ce înseamnă aceasta în practică dacă priveşti calculele economiştilor de la „Ghiprostanok”.

Gradul de utilare al uzinelor... lată o problemă deosebit de acută, deoarece tehnologia producţiei de turnătorie era pînă de cîrînd printre cele mai înapoiate.

Dar proiectanţii au privit în viitor. La fiecare uzină ei au prevăzut o turnătorie unde nu se va folosi deloc pămîntul. Aici s-a adunat tot ce a realizat nou în ultimii ani ştiinţa şi tehnica — turnarea centrifugală. În cochile, turnarea de precizie... Aceasta va fi uriaşa secţie experimentală a uzinei — bază pentru dezvoltarea ei viitoare. Întreaga uzină va continua să crească, chiar şi după ce se va termina construirea ei.

Acesta nazuină! plină de romantism a uzinei spre viitor se observă mai bine în sectorul planşurilor generale, unde se termină proiectările. Într-o cameră mică, cu geamuri înguste, stau la mese şase feţe vesele care croiesc din hirtie „gabaritele mici” — corpuri de clădiri şi secţii miniaturale a viitoarelor uzine. Proporţia este de 1:1.000. Aici am constatat cu uimire că „corpul principal” şi-a schimbat forma, că şi la alte clădiri s-au adăugat arcele în plus, conturarea în linii punctate. Acestea sînt rezervele creşterii. Cînd se va alege locul pentru înălţarea uzinei, linca fiecare corp de clădire va rămîne liber lărgit punctat pentru a putea fi lărgite halele viitoarelor fabrici.

Ali cîrînd rezervele cam fără socoteală — le spun zimbînii Saharoy, cel care conduce toată această lucrare. El lucrează cu multă trăgere de inimă. Cînd morăie nu ştie ce pe sub nas, cînd îredonează... În puloverul visiniu şi cu capul său plin de circiionji, pare un copil care plănueşte o construcţie grandioasă din cubsoare. „Gabaritele” sînt, de altfel, tocmai cuburile din care se construiesc

Leningrad. Palat al Amiralităţii (faşada sudică).

uzine. Grigori Mihailovici pune cite o literă pe fiecare corp: Kansk — „K”, Troik — „T”, Volodga — „V”. Se scoate apoi şi se aşează în picurii: în fiecare pic cite o uzină.

— Ce minunat ar fi dacă uzinele s-ar construi astfel de usor!

Lată că clădirile uzinei metalurgice din Troik au fost aşternute pe plan. S-au înălţat corpul principal al turnătoriei, corpul pentru turnarea de precizie, atelierul de modele, administraţia şi laboratorul, staţia de oxigen, depoul, garaşul, cantina. Între ele au apărut copaci, un bazin cu fîntină arteziană, stadionul uzinei.

Să veniţi peste vreo cinci ani — mă invită Saharoy — să vedeţi cum vor arăta toate acestea în realitate. Cam asta ar fi totul. Rămîne să răspundem la ultima întrebare: dacă aşa se întrevede ziua de mine, cum va fi ea, cum trebuie să fie? — S-a hotărît, de pildă, ca secţia turnării de precizie de la uzina din Troik să dea 5.000 tone de piese turnate pe an. Aşa va fi oare? De ce nu patru mii? De ce nu şase, sau zece?

Acesta înseamnă că inginerii se bazează pe cunoştinţele lor, pe marea lor experienţă.

„Dar de ce oare îi părăseşti pe aceşti oameni cu încrederea fermă că uzina din Troik, pe care ei o fac, va fi într-adevăr construită după ultimul cuvînt al tehnicii?”

În primul rînd, pentru că aici s-au adunat oameni cu multă experienţă şi multe cunoştinţe. Apoi inesei discuţiile ce le poartă ei sînt discuţii aprinse din care nu se poate să nu se nască adevărul. Ei discută, îşi apără părerea şi cer dovezi, şi nimeni nu-î închide gura protivnicului său.

Acestă luptă de opinii, această critică reciprocă şi autocritică intrată în obiceiul lor, acest chimic cîstînt de idei ne dau garanţia că hotărîrea luată în colectiv şi adoptată în cele din urmă, va fi o hotărîre care adevărul colectiv şi, prin urmare, şi dreaptă.

Insemnări

AVLABAR

În lungul străzii de urcus, un chepeng de fier şi vei descoperi o încăpere dreptunghiubolşevici, eroi ai Transcaucaziei revoluţionare, casa care a dus peste fîrî şi mări faima Avlabarului — cartierul muncitoresc din Tbilisi — nu strîneşte prin nimic curiozitatea trecătorului. Un gard de zid închide faşada din spre stradă a unei curţi umbrite de doi brazi şi clişia pomi fructiferi.

E o casă cu pridvor şi parmale, tăiat în scîndura de brad, cu ferile înalţe şi acoperişul orizontal de locuinţă orientală. Există însă zeci de planuri minuoşii întocmite de ohrafa faristă pentru descoperirea acestei case. Zeci de conşiposti zeloşi ai poliţiei vinşid avansarea în grad, au asigurată stăpînirea de eficacitatea planurilor lor. Au fost răscolite toate cartierele Tbilisului, au fost percheziţionate casele, grajdurile, magaziiile, s-au cercetat coşarele, cenuşarele sobelor, becurile, ungherele cele mai ascunse ale oraşului. Pînă de praş şi de funingine, cu ferile clişite de pînzele pătînjilor, îndobitocii de furie, poliştii ţarului, în demenţa care îi cuprînsese, răscolau toagănele prunilor, răsturnau abilită spălătoarelor, puţinţele şcolărilor şi tarabele neguţătorilor din bazar. Tot ce se putea ascunde — fie şi plumbul unui singur glonte, fie o fiilă de carte, fie un singur manifest, era scotocit, însemnat în nesfîrşite procese verbale de percheziţie şi zburit la pămînt. Avlabarul rămînea însă ascuns, înfrînt pe grajduri, injectînd ochii superiorilor, provocînd crize de isterie în cabinetele directorilor de fabrici şi în odăile poliţiei.

Există în fundul curţii un saral. În el, după obiceiul gruzinilor, la adăpost de ploaie şi murdărie e săpat puful de apă. Nici decît să te agăţi de frînghia la capatul căreia se află găleala şi să cobori în ogradă. La clişia metri deasupra oglinzii de apă, în peretele pufului, se deschide un canal orizontal. Iţi trece marginea cu fururile picătoarelor şi te vei lîrî în lungul lui, de-a buşilea, repetînd fîrî în vrei mişcările celor care cu o jumătate de veac în urmă, veneau aici pentru a face să bătă inima Avlabarului. Ajuns la capatul drumului, te poţi ridica în picioare; aici se deschide în sus un alt tunel în al cărui perete cilindric sînt săpate mai multe trepte. Clişia metri

lară, scobit în adîncul pămîntului, fără ferestre, fără mobilier, fîră uşi late ale. În mijloc, o presă tipografică Augsburg, pe mesele înalte de zăfărie — cutiile cu litere de plumb. Într-un colţ, o sobă. Printr-un ingenioş sistem de canale, fumul ei ajunge în coşul bucătăriei din casa cu pridvor.

Aerul parcă mai păstrează izul cernelei de tipografie, pe o bancă de lemn se văd clişia topuri de hirtie pregătite să intre în maşină. Acesta era locul căutat cu atîta înăfuş de jandarmeria faristă. Trăi Zeci de conşiposti zeloşi ai poliţiei vinşid avansarea în grad, au asigurată stăpînirea de eficacitatea planurilor lor. Au fost răscolite toate cartierele Tbilisului, au fost percheziţionate casele, grajdurile, magaziiile, s-au cercetat coşarele, cenuşarele sobelor, becurile, ungherele cele mai ascunse ale oraşului. Pînă de praş şi de funingine, cu ferile clişite de pînzele pătînjilor, îndobitocii de furie, poliştii ţarului, în demenţa care îi cuprînsese, răscolau toagănele prunilor, răsturnau abilită spălătoarelor, puţinţele şcolărilor şi tarabele neguţătorilor din bazar. Tot ce se putea ascunde — fie şi plumbul unui singur glonte, fie o fiilă de carte, fie un singur manifest, era scotocit, însemnat în nesfîrşite procese verbale de percheziţie şi zburit la pămînt. Avlabarul rămînea însă ascuns, înfrînt pe grajduri, injectînd ochii superiorilor, provocînd crize de isterie în cabinetele directorilor de fabrici şi în odăile poliţiei.

Există în fundul curţii un saral. În el, după obiceiul gruzinilor, la adăpost de ploaie şi murdărie e săpat puful de apă. Nici decît să te agăţi de frînghia la capatul căreia se află găleala şi să cobori în ogradă. La clişia metri deasupra oglinzii de apă, în peretele pufului, se deschide un canal orizontal. Iţi trece marginea cu fururile picătoarelor şi te vei lîrî în lungul lui, de-a buşilea, repetînd fîrî în vrei mişcările celor care cu o jumătate de veac în urmă, veneau aici pentru a face să bătă inima Avlabarului. Ajuns la capatul drumului, te poţi ridica în picioare; aici se deschide în sus un alt tunel în al cărui perete cilindric sînt săpate mai multe trepte. Clişia metri

S-a încheiat anul şcolar... După un an de muncă intensă, incunată de succes, elevii se desparg pentru scurtă vreme de profesorii lor. În clipa despărţirii, potrivit unei frumoase tradiţii încetăţenită în toate oraşele şi satele Uniunii Sovietice, ei le oferă buchete de flori — simbol gingaş al recunoştinţei lor.

În clişiu: în sovhozul „Urojainii”, fiinutul Altai, elevii au adus flori profesorei lor

Trecătorul îi răspunde cu bunăvoinţă: — E clădirea nouă a Conservatorului. Sau: — Acolo va fi sediul Sovietului oraşului. Sau: — E o casă de locuit. Asemenia răspunsuri am primit bunăoară pe Kresceatik, în după amiaza cînd am cureierat, fără călăuză, oraşul. Kievenii îşi cunosc şi îşi iubesc oraşul. În aceeaşi seară am stat de vorbă, pe stradă, cu un profesor de liceu, pe care-l oprisem pentru a-l înfrîbe pe unde să mergem ca s-ajungem în nu ştiu care cartier. Aflînd că sîntem turişti din Republica Populară Romîniă, a început la rîndu-i să ne pună întrebări despre ţara noastră apoi ne-a vorbit pe îndelete despre Kiev, despre trecutul istoric al acestui oraş străvechi şi despre prezentul lui minunat.

A doua zi am avut prilejul de a vizita sistematic oraşul, oprîndu-ne — e drept cam puţin — în locurile

PETRE SOLOMON
(continuare în pag. IV-a)

Poezia lui Aleksandr Blok

Orice încercare de definire a creației lui Aleksandr Blok (1880—1921) nu va putea ignora celebra caracterizare făcută de Maiakovski operăi acestui mare poet: „Creația lui Aleksandr Blok reprezintă o întreagă epocă poetică. Renunțând maestrul al simbolismului a exercitat o influență uriașă asupra întregii poezii contemporane”.
Intr-adevăr, poate într-o măsură mai pregnantă ca în orice alt poet care a trăit în epoca revoluțiilor din 1905 și 1917 în Rusia, contradicțiile, înfruntările și problemele acelei perioade nu și-au imprimat pecetea lor, mai plină de autenticitate și tipicitate, nici-aeri ca în versurile celui ce a cîntat cu o fervoare patetică „pămîntul nostalgic și al fagăduinței” — cum denumea Blok patria lui.

Prin forța inextinguibilă a talentului său — aproape de aceeași amplitudine ca a contemporanului său Serghei Esenin — cel ce la terminarea poemului său de mari proporții, „Cei doisprezece”, exprima după atîl de scrop înfruntări intelectuale: „Așăzî sunt un geniu” — a înmormîntat pe deplin locul de cîntăreț de frunte în poezia rusă, pe care a îmbogățit-o prin finețea deosebită a sensibilității lui poetice, prin umiditatea sincerității a căutărilor lui artistice, prin măiestria excepțională a talentului său, mereu însetat de omenie, de dragoste de patrie, de frumos.

Viața lui Aleksandr Blok a fost scurtă: poetul n-a trăit decît 40 de ani. Și cu toate acestea, deși numărul de nici un eveniment care ar putea să transforme într-o biografie „complexă”, această viață — ca întreaga creație a poetului, zît de fascinat de puterea simbolurilor — capătă ea însăși forță și semnificațiile unui simbol ce definește o categorie de artiști și o întreagă epocă artistică. E de ajuns să subliniem că drumul vieții și al creației lui Blok a început — dacă ne-am putea exprima astfel — foarte departe de viață, spre a evolua pe linia unei lupte acerbe cu sine însuși pentru curățirea ei artistică — și aceasta ar fi suficient să delimiteze caracteristicile unei întregi pleiade de artiști și chiar unei întregi epoci, față în față cu problemele revoluției.

Născut în casa bunicului său din partea mamei, A. N. Beketov, rector al Universității din Petersburg, Aleksandr Blok și-a trăit întreaga viață departe de tatăl său, A. L. Blok, profesor de științe juridice la Varșovia, care se despărțise de mama poetului. Deci, chiar prin naștere și condițiile vieții în familie, poetul era, parca, menit să devină prizonierul unei viziuni dramatice, uneori cu accente de revoltă disperată.

Cercetătorii și istoricii biografiei lui Blok disting în viața lui mai multe perioade, care corespund felului în care el rezolvă complicata „ecuație variabilă” a raporturilor sale față de societate, față de evenimentele vremii. Astfel, prima perioadă e cuprinsă între 1897, cînd începe să-și scrie întâiele versuri („Ante lucem” etc.) și 1905, anul de răscură care marchează începutul raptului lui Blok de poezia mistic-simbolistă. Ar fi însă a neașteptat flagrant, dacă nu s-ar recunoaște că, încă din prima perioadă, în versurile lui Blok încep să străbată unele teme cu ecou social (cîntul „Răgăniții”) care sînt o mărturie a eforturilor poetului de a înțelege viața, de a o ogîndi în poezia sa. În ciuda izolării de realitate și a influenței nelaste pe care o exercită asupra orientării lui Blok filozofia mistică a lui V. Soloviev. În creația poetului apar imagini ale unui peisaj citadin, mohorît, de apăsare și nedreptăți, ca în „Fabrica” și altele.

Paralel însă cu versurile îmbinate de neliniște și dezamăgire, de imagini crepusculare, cu un fond profund mistic, cu clamări ce în fața unei catastrofe iminente („Versuri despre minunata domnă”) în unele poezii găsim și tonice chemări la viață, în care se simte glasul poporului.

Tragedia creației lui Aleksandr Blok — scrie criticul L. I. Timociov — stă în ruptura ei de popor și în căutarea lui chinuitoare. Mărturie ale bălăciile cumplite duse de Blok cu sine însuși, rediind în felul ei mitul unui Laocoon al poeziei moderne, apar în numeroase pagini ale jurnalului (întit de poet, presărat cu slujitoare și a mare confesii asupra stărilor de spirit trăite în prima perioadă, dar și în a doua (perioada tranzitorie 1905—1907, cum o numește chiar poetul). Depresiuni profunde, redată uneori grotesc, pe fondul unor peisaje în descompunere sau în atmosferă de tăvănire fac cașă comună cu dorința tăvănitoare de a se rupe din cătușă neagră a individualismului. Pendulînd constant între crepuscul și aurori, sufletul poetului tînde cu nesat să se izbăvească și de singurătate și de îndoială. Și uneori speranța nu îi lipsește:

Poetul ros de îndolală
Stă la răscură surghiunit
Se stinge noaptea de sineală,
Miște-un palid răsărit...

Insă chiar și în acele poezii unde s-ar părea că predomină stările morbide, tendința de a smulge măștile și fardul societății în descompunere, tonul de frondă împotriva ei sînt evidente. Și tocmai prin această reușire poetul să ofere unele imagini realiste ale vremii lui. Un exemplu îl constituie chiar una din cele mai discutate poezii ale lui Blok („Necunoscuta”) unde nota satirică este evidentă.

Revoluția din 1905 — ca și în cazul altor poezii (Maiakovski, Briusov) — a cutremurat profund conștiința chinată a lui Blok. Poeziile scrise în tumultul evenimentelor din acest an — „Din bezna becurilor”, „Cei sături”, „Mișt” etc. — sînt străbătute de ură și dispreț față de lumea veche. Cu o luciditate de mare inspirat, poetul începe să întrevadă ascensiunea lumii noi a muncitorilor și țărănilor, și a ceea ce îl rupe din cercul „diabolic” al poeziei egolare, cultivate pînă la exces. Pentru prima dată în conștiința

bîntuie de tenebroase mituri a lui Blok, toțiș hotărît să se despartă de misticism, își fac loc simpatia și stima față de revoluție și revoluționari. În cadrul luptei, poetul este decumdată un simplu participant; se notează de biografi că într-una din zilele lui 1905 a purtat steagul roșu în fruntea unui grup de demonstrații. Dar ecoul vijelios al luptei de clasă pe care sensibilitatea lui Blok îl înregistrea puternic va fi elementul hotărîtor care va determina momentul cel mai tragic din creația sa, cuprins între anii 1905-1907. În acești ani poetul trăiește cu maximum de intensitate bădăla dintre cele două tendințe contrare care-l caracterizează multe din poezii: spiritul cetățenesc pe care îl însușă revoluția, și vechile concepții estetizante de factură decadentă. Important este faptul că, deși în versurile sale Blok mai păstrează în mare măsură vechiul recuzită simbolistă (stilul metaforic, iogismul imaginii, muzicalitatea urmărită ca scop în sine), în poeziile cele mai reprezentative încep să apară primele a corduri ale unor teme majore: dragostea pentru om, iubirea de patrie. De data aceasta, poetul nu mai pictează numai aspectele exterioare ale unui peisaj urban, ci cu caldă compasiune, cu indignare și revoltă se apropie de victimele exploatării, de cei în suferință.

Revoluția din 1905, pe lîngă faptul că l-a rupt pe Blok de simbolism, i-a deschis ochii și asupra unei probleme capitale a artistului modern: problema poziției, a raporturilor intelectuale cu revoluția în general; temă pe care poetul o dezbate în numeroase articole teoretice promovînd ideea rolului social al artei și răspunderea scriitorului față de societate.

Cel ce făcuse cîndva apologia cîntărețului de tavernă, care răspundea prin teribilism și boemă, prin dispreț și izolare față de lipsa de sima pe care o manifestă vechiul societate pentru artiști; cel ce, ca odinioară Heine în „Trubadurul”, a îndemnat la cîntarea nesupunere pe saltimbancii, începe să propage cu tot mai multă convingere ideea că salvarea intelectuală și a artistului nu pot fi concepute decît în contopirea cu poporul, decît în lupta pentru cultură, pentru apărarea valorilor ei progresive.

În plină perioadă a sălbăticilor reacții staliniste, Blok își mărturisese într-una din scrisorile sale părerile cinstite asupra statului autocrat, vestejindu-l „cu scîrbă”, cu deghisat amar.

Dar și mai semnificativă pentru creația lui Blok este manifestarea din ce în ce mai vizibilă a sentimentului patriotic, a dragostei față de pămîntul natal, dezvoltat în bogatul capitol care cuprinde cea de-a doua temă majoră a literaturii — tema Rusiei, care sîrbărează ca un fir roșu întreaga creație. Cu sensibilitate caldă, sorbindu-și elanul din izvoarele patetismului lui Puskin și Nekrasov, poetul își cîntă patria în cicluri întregi („Patria” etc.) în care-și mărturisese durerea față de realitățile prezentului:

Rusia mea cu bălți și smirciri,
Cu briu de ape și copaci,
Cu zboruri de coroi în pîlcuri,
Cu ochiul tulburat de vraci,
Unde poporul de tot soiul
Din țărîn în țărîn, din vâl în vâl
Își poartă-n hure noaptea roșii
Cînd sate ard în vîlvății!

Dragostea de patrie a poetului este pusă adesea pe același plan cu sentimentele față de lumea iubită, cum s-a făcut-o în zilele noastre poezii ca Eluard sau Aragon, „Rusia mea, soția mea!” — exclamă Blok de multe ori pe parcursul diferitelor poeme. Însă în mod frecvent lirica patriotică — în sensul cel mai înalt pe care îl atribuim acestei noțiuni — se hrănește în poezia sa din evocarea unor momente generatoare de marelle („Pe timpul Kulikovo”) sau din sentimente care preamăresc viitorul țării sale.

În volumul de versuri ales aparînd recent un capitol aparte îl formează marile poeme ale lui Blok: „Grădina cu privighetori”, „Răsplata”, „Cei doisprezece”, „Scîții”, în care poetul a realizat creații de temelie ale artei sale. Primele două poeme au fost scrise înainte de 1917, ele cîntă în general tema patriotismului sau lupta pentru decaștarea omului; celelalte două poeme aparțin noii perioade de după revoluție.

Poziția poetului față de marile evenimente pe care l-a trăit omnia în 1917 nu putea fi alta decît o rezultantă a „punctului de evoluție sale anterioare”. Chiar din primele zile Aleksandr Blok salută revoluția cu entuziasm și cheamă intelectualitatea să păsească în rîndul ei.

Cît de departe ajunsese poezia care părea predestinată să cînte aspectele descompunerii, deziluziunii orgiace din perioada începuturilor sale!

Singur, părăsit de mulți prieteni care preferă să fugă peste granițe, încă incapabil să înțeleagă misiunea proletarietului, Blok se alinază totuși forțelor revoluționare. În felul acesta, el desăvîrșește ruptura definitivă cu arta estezizantă, cu vechile sale opinii mistic-simboliste. Ruptura această, deși profundă, deși va constitui un ferment care îl va alimenta perioada de înalt avînt din creația de după revoluție, nu va fi totuși totală. Asemenea oceanului după furtună care pe suprafața lui mai mină vechi epave, în creația poetului mai apar recidive, moduri de expresie și chiar ideii proprii viziunii simboliste.

Sub influența directă a revoluției, Blok a scris capodoperele sale, poemele „Cei doisprezece” și „Scîții”. Poemul „Cei doisprezece”, creație turmentată ca dint-un bloc de metal, înfățișează panorama ciocnirii spontane a două lumi, înclinate pe viață și pe moarte. Eroi poemului sînt doisprezece ostași din garda roșie, răzunători ai „zdrăntăroșilor”, în sufletul cărora palpă ca o stihie neagră ura clocoțitoare față de lumea veche.

Valoarea deosebită a acestui poem constă în faptul că, desăvîrșind drumul creator al lui Blok, constituie în același timp atît din punct de vedere ideologic cît și artistic punctul culminant din creația sa. În cadrul poemului limitele viziunii de clasă a

poetului sînt încă vizibile. Atît în concepția despre revoluție, întrevăzută elementar, ca o stihie distrugătoare cît și în incapacitatea sa de a desprinde rolul istoric, constructiv, al muncitorilor mai pot fi regăsite vechi reminiscențe din orientarea lui Blok, care demostrează că poetul n-a izbutit să se smulgă complet de sub influența simbolismului. Dar poemul trăiește totuși prin marea forță a imaginii, prin tonalitatea profund revoluționară de care e străbătut.

Același fenomen îl reflectă și poemul „Scîții”, creație impresionantă de o vigoare rară, în care se pune problema opoziției dintre Apus și Răsărit, chemînd în numele Rusiei popoarele Europei să apere pacea, în același timp slăvind înfrînșta misiune istorică a noii Rusii eliberate. Alături de profunzimea concepției artistice a poemului, cititorul poate ușor descifra și unitate-alitarea viziunii lui Blok, insuficient de pregătît să pătrundă esența reală a revoluției ruse.

Cu mare admirație pentru trecutul patriei sale, în același poem el cîntă în versuri luminoase tolm pe care l-a jucat Rusia în dezvoltarea Europei și în victoria împotriva vechilor năvălitori și în sfîrșit lansează un pămînt apel la pace și înfrînșta:

O, lume veche, iarăși îți vorbesc
Te chem acum! E cea din urmă
Oară!
La trîudă, pace, la ospăț frățesc
Te-mbie lira mea barbară!

Poet vibrînd de romantism, Aleksandr Blok reprezintă o culme a poeziei ruse și sovietice, o epocă și o artă poetică care și-au cîștigat o glorie umană.

De aceea apariția primei culegeri mai ample din opera sa în limba română constituie în mod justificat un eveniment de seamă. Traducerea versurilor lui Blok, semnată de M. Djentimirov și M. Galnicu, poate fi apreciată ca o muncă pozitivă, întrucît, în totalitatea ei, — cît puțin ca fidelitate față de original, ca stăruință în căutarea unor forme cît mai apropiate de versul complex și lapidar al marelui poet, — versiunea actuală depășește cu mult prima culegere din același poet, apărută la noi mai de mult în traducerea lui Radu Bourreau. Pot fi semnate multe poezii în care respirația gravă, imaginea cu multe rezonanțe a poeziei lui Blok este redată cu dibăcie, cu căldură (de pildă „Saltimbancii”, „Poetii”, „Necunoscuta”, „Scîții” etc.) Aceasta se datorește desigur faptului că ambii traducători au tălmăcit direct din original, fără a se folosi de așa numitele „traduceri brute” care din păcate și în paguba poeziei se utilizează pe o scară atît de largă în multe alte împrejurări.

Dacă ar fi să se reamintesc totuși unele scaderii ele ar putea fi identificate pe de o parte în lexical cam sărac al versiunii românești, pe de altă parte în tonalitatea arhaizantă a unor versuri care amintesc unele maniere învechite în poezia românească.

MIHAIL COSMA

CARNET

Cartea sovietică peste hotare

Recent s-a întors dintr-o călătorie făcută în Franța, Anglia și Belgia, președintele societății unionale „Mejdunarodnaia kniga”, („cartea internațională”) A. Zmeul. Această instituție se ocupă cu difuzarea dincolo de hotarele U.R.S.S. a cărților sovietice, ziarelor, revistelor, discurilor, mărcilor poștale, importînd în același timp publicații străine cerute de cititorii sovietici.

Sarcina care mi-a revenit — a declarat tov. Zmeul unui corespondent de presă — a constat în stabilirea unui contact personal cu conducătorii marilor edituri și ai diferitelor firme comerciale din țările vizitate.

A. Zmeul a subliniat cererea crescîndă care există pentru cartea sovietică. Succesul înregistrat în Franța și Belgia de expozițiile cărții sovietice constituie o mărturie din cele mai grătore. De o popularitate deosebită se bucură cărțile pentru copii. O editură din Paris, înființată acum doi ani, cîntînd să satisfacă aceste cereri, editează, acum, în traducere, diferite opere ale scriitorilor sovietici pentru copii, tipărindu-le cu mult gust, într-o desăvîrșită prezentare grafică. Aceste cărți se bucură de mult succes în Anglia și Belgia. Printre marile instituții editoriale burgheze care și-largesc acum activitatea în direcția difuzării publicațiilor sovietice se află cunoscuta firmă franceză „Hachette”. „Mejdunarodnaia kniga” a încheiat cu ea un acord privind difuzarea în Franța a cărților și publicațiilor sovietice.

În Anglia editorile sporesc tirajul operelor autorilor sovietici. A. Zmeul a încheiat contracte cu o serie de edituri mari, inclusiv cu editura „Collins”, privind redarea operelor unor scriitori sovietici. El a semnat un contract pe o durată de cinci ani cu una din marile firme muzicale engleze, care a căpătat, astfel, înțelegerea în desfacerea discurilor cu ultimele înregistrări muzicale făcute în U.R.S.S.

Un dicționar ruso-danez

Editura de stat pentru dicționare naționale și străine din Uniunea Sovietică a tipărit de curînd un dicționar ruso-danez. Este pentru prima dată cînd se editează un astfel de dicționar. El cuprinde 33.500 cuvinte.

Autorii dicționarului sînt N. L. Kriemova și P. I. Emzina.

Piese de J.P. Sartre pe scenele Moscovei

Teatrul Mossoviet și Teatrul de satiră din Moscova prezintă două piese ale cunoscutului dramaturg francez Jean Paul Sartre. Într-o cronică publicată nu de mult în „Sovetskaja Kultura”, criticărilor teatrului V. Zaleski arată că cele două piese: „Nekrasov” („Numai adevărul”) și „Lizzi Mac Kay”, constituie satire pline de sarcasm la adresa orînduirilor din lumea capitalistă și a cercurilor antisovietice. În fața spectacolului defilează o galerie întreagă de monștri morali: senatori, zăciști venali, spioni, judecători necinștii, excroci, afacești, oameni care-și ascund afacerile ne-

O conferință inedită a lui Maxim Gorki

În timpul călătoriei pe care a întreprins-o în 1906 în Statele Unite ale Americii, Maxim Gorki s-a oprit și în orașul Boston, unde a ținut o conferință. Acest fapt nu a fost menționat de ziarele reacționare ale vremii și, ca urmare, a fost cunoscut numai de un cerc restrîns de cercetători ai operei gorkiene. Textul integral al acestei conferințe, intitulată „Țarul, duma și poporul” nu s-a păstrat. În schimb, săptămînalul „Arax”, gazeta coloniei armene din Boston, care a închinat câteva numere șederii lui Gorki în America și în special la Boston, a publicat o expunere amplă a conferinței.

Revista „Znamea”, care în numărul pe luna iunie publică această informație, arată că conferința lui Gorki ocupă patru pagini bătute la mașină. Importanța acestui document regăsit, scrie „Znamea”, constă în aceea că el oferă date noi despre Gorki ca om politic și propagandist de partid.

„Znamea” publică textul conferinței așa cum a apărut în „Arax” arătînd că un exemplar al revistei, care conține conferința lui Gorki, se păstrează la muzeul „Matenadaran” din Erevan, unde, după 50 de ani, a fost pentru prima oară cercetat iar conferința adusă la cunoștința milioanei de admiratori ai creației lui Maxim Gorki.

Calea spre stele

Mîntea a visat de mult drumul spre stele. Din copilărie îl știm pe Marte din cărți și care din noi, în visurile albe și grele, N-a colindat pe astralele hărți?

Lumea n-a deschis atîtea taine-n cale, L-am văzut pe Jupiter adunîndu-și stelele, Am bătut, în Marte, apă din canale, L-am mingiat lui Saturn inelele.

Am adunat în ranjiți bucăți de minerale Și-am colindat cu gîndul toți munții vechi din Lună, În viforul ierburite de lave siderale, Am cunoscut de-atuncea a soarelui cunună.

Curînd, cu vil explozii vom bombardă tot cerul Și vom trimite albe, metalice rachete, Ce vor zbura într-o clipă, descoperînd eterul Mai repede ca raza luminii fără pete.

Rachetele vor trece sub arcuiri mari de ger Pe căile lactee în pas cu Ursa Mare Și-n noaptea-aceea nouă vor străluci pe cer Grădînile de stele, țîrzi, nespus de tare.

În romînește de EMIL MANȘU

Pomul

De copil mă uitam la coroana-ți de ramuri, Și din poamele-ți crude și verzi mă-nfruptam; Dintre frunze-ascultam zburătoarele neamuri, Un căluț desfrunzîndu-mi din țagedul ram.

Tu mi-ai fost cel mai bun din prieteni pe lume; Sub ai-ți fostul cel tremură — frunză-n vînt — draga mea. Crește-n coajă, pe trunchi, al iubitei scump nume, Lîngă trunchi stam, cînd fata în brațe-mi cădea.

Rădăcinile tale sînt stău rezemat de tulpină. Rădăcinile tale sînt stău rezemat de tulpină. Căci mă-nvață: coroana ce-ți urci în lumină — Crengi și foi — is legate adînc de pămînt...

În romînește de GEORGE DAN

M. SKOROHODOV

Calea spre stele

Mîntea a visat de mult drumul spre stele. Din copilărie îl știm pe Marte din cărți și care din noi, în visurile albe și grele, N-a colindat pe astralele hărți?

Lumea n-a deschis atîtea taine-n cale, L-am văzut pe Jupiter adunîndu-și stelele, Am bătut, în Marte, apă din canale, L-am mingiat lui Saturn inelele.

Am adunat în ranjiți bucăți de minerale Și-am colindat cu gîndul toți munții vechi din Lună, În viforul ierburite de lave siderale, Am cunoscut de-atuncea a soarelui cunună.

Curînd, cu vil explozii vom bombardă tot cerul Și vom trimite albe, metalice rachete, Ce vor zbura într-o clipă, descoperînd eterul Mai repede ca raza luminii fără pete.

Rachetele vor trece sub arcuiri mari de ger Pe căile lactee în pas cu Ursa Mare Și-n noaptea-aceea nouă vor străluci pe cer Grădînile de stele, țîrzi, nespus de tare.

În romînește de EMIL MANȘU

Pomul

De copil mă uitam la coroana-ți de ramuri, Și din poamele-ți crude și verzi mă-nfruptam; Dintre frunze-ascultam zburătoarele neamuri, Un căluț desfrunzîndu-mi din țagedul ram.

Tu mi-ai fost cel mai bun din prieteni pe lume; Sub ai-ți fostul cel tremură — frunză-n vînt — draga mea. Crește-n coajă, pe trunchi, al iubitei scump nume, Lîngă trunchi stam, cînd fata în brațe-mi cădea.

Rădăcinile tale sînt stău rezemat de tulpină. Rădăcinile tale sînt stău rezemat de tulpină. Căci mă-nvață: coroana ce-ți urci în lumină — Crengi și foi — is legate adînc de pămînt...

În romînește de GEORGE DAN

E. I. SAMSONOV: „Pe pămînturile destelenite”

Un mare deschizător de drumuri

sacră exclusiv muncii de cercetare și de creație științifică. Pleacă în Italia și, în micul său laborator instalat la Messina, începe seria de studii care l-au adus faima în toată lumea.

E interesant de urmărit modul cum Mecnikov a trecut de la preocupările sale de zoolog și de biologiat embrionară, la cercetările sale epocale din domeniul patologiei animale mai înțil, iar apoi la cel al patologiei umane.

Studiind digestia intracelulară a particulelor solide la diverse animalele, el are intuiția genială a rolului celulelor în debarasarea organismului de substanțe vătămătoare figurate, de microbi în special.

Continuînd aceste cercetări, Mecnikov constată că funcția digestivă nu aparține numai celulelor fixe ale tubului digestiv, ci și altor celule, mobile, din organism.

La mormolocul de broască pe cale de transformare, de exemplu, celulele mobile amiboide, numite fagocite, au rolul de a îngloba și de a distruge broască. De asemenea, corpi străini, spini de exemplu, introdusi în corpul unui animal ca steaua de mare, sînt inconjurați de celule amiboide, care realizează un fel de apărare împotriva corpurilor străine vătămătoare. De aci a dedus Mecnikov că afluxul și acumularea celulelor migratoare reprezintă o reacție de apărare a organismului împotriva agenșilor străini pătrunși în interiorul său și că boala nu este decît lupta între acești agenși și celulele mobile.

Teoria fagocitozei era astfel creată. Prima mare lucrare despre acest subiect apare în 1883. Cercetările făcute la verbebrate îi arătasera genialului biolog rolul leucocitelor în fagocitoza microbiană și îi explicasera fenomenul numit inflamație, ca o reacție curativă a organismului față de microbi.

Reintors în Rusia, e numit profesor la Petersburg, unde se căsătorește. Urmează o serie de ani de muncă în condiții vitrege, în sărăcie, fără laborator, fără posibilități de cercetare științifică.

Între timp, e chemat la Universitatea din Odesa, unde profesază timp de nouă ani. În 1882, nemulțumit de lipsa de atenție manifestată de autorități față de cercetările științifice, își dă demisia din învățămînt și se con-

și mai în toate țările în care științele biologice au fost cercetate în ultima jumătate de secol, elevii lui Mecnikov au format școli care dau faimă și completează descoperirile maestrului lor.

Mecnikov a contribuit din plin la dezvoltarea științei ruse și a format o școală strălucită de medici și biologi ruși, la care s-au format creatorii de știință ca Gamaleia, Bardach, Zabolotni, Savcenko, Tarasievici, Cistovici, Omelianski și alți zeci de savanți eminenți. La rîndul lor, aceștia au crescut și ei elevi, al căror nume a străbătut azi lumea toată. Iar elevii ruși rămași după moartea marelui lor maestru în Institutul Pasteur din Paris, Besrudka, Weinberg, Wolmann și alții, au făcut la rîndul lor elevii veniți din mai toate țările și care au dus în lume învățăturile lui Mecnikov.

La noi în țară, J. Cantacuzino, maestru biologic și imunolog, format pe lîngă Mecnikov, a dezvoltat și el realizările și experiența marelui savant rus. Școala pe care a făcut-o Cantacuzino la București a dus mai departe cercetările marelui maestru și constituie în capitala noastră un focar științific de care profită și știința prin cercetările interesante publicate, și poporul, prin produsele biologice (seruri, vaccinuri) fabricate.

Iar celălalt ilustru elev român al lui Mecnikov, C. Levaditi, expatriat din pricina prigoanei exercitate împotriva lui de regimul burghez-moșieresc, a făcut în laboratoarele lui din Institutul Pasteur din Paris o școală de inframicrobiologie, la care au învățat numeroși romini, printre care și semnatul acestor rînduri.

Levaditi, în cursurile pe care le făcea la Institutul Pasteur, menționa pe Mecnikov cu deosebită grațitudine, ca maestru care, la fel cu V. Babeș, i-a format personalitatea științifică și l-a dat învățămîntul care l-au făcut capabili să-și realizeze opera științifică.

Astfel, în R.P.R., două școli își trag obîrșia din elevii lui Mecnikov: școala de microbiologie, fondată de J. Cantacuzino în Institutul care-l poartă numele, și școala de inframicrobiologie adăpostită azi în Institutul de Inframicrobiologie al Academiei R.P.R. Și una și alta urmează exemplul minunat al vieții lui Mecnikov, viață plină de roade utile științei și poporului.

După exemplul intelectualilor din Murighino

În străvechea așezare a Sarmisegetuzei pulsează astăzi o bogată activitate culturală. Membrii celor patru înnoștrări zootehnice și țărâni muncitori cu gospodărie individuală din comună, participă cu viu interes la manifestările organizate la câmpul cultural. Ei le prețuiesc pentru că sînt legate de probleme pe care le ridică viața nouă a satului, pentru că asemenea manifestări îi ajută să-și lumineze mintea, să-și îmbogățească cunoștințele în toate domeniile. Dacă activitatea culturală din Sarmisegetuza a devenit interesantă și cuprinzătoare, acest lucru se datorează fără îndoială muncii entuziaste și perseverenței a intelectualilor din comună. Aceștia și pun cunoștințele, priceperile în slujba nobilei misiuni de culturalizare și educare a țărânilor muncitoare.

Un bun sfătător în munca intelectualilor din Sarmisegetuza l-a constituit materialul documentar privind experiența intelectualilor sovietici din satul Murighino, regiunea Smolensk, primit cu căteva luni în urmă din partea consiliului raional A.R.L.U.S.-Hațeg. Inițiativa intelectualilor din Murighino l-a oferit celor din Sarmisegetuza un exemplu concludent în direcția realizării unei colaborări fructuoase între cadrele didactice, lucrătorii pe țărâni sanitar, inginerii agronomi și tehnicienii agricoli în scopul dezvoltării unei bogate activități culturale la sate.

Cu ocazia unei adunări a tuturor intelectualilor din comună, în care s-a pus în discuție posibilitatea prezenta valoroasei experiențe a intelectualilor sovietici, ei au stabilit formele în care urma să se concretizeze colaborarea între diferitele categorii de intelectuali și răspunderile precise ce aveau să revină fiecăruia. Din discuțiile însușite puse la bază în această adunare, s-a născut propunerea de a adresa intelectualilor de pe întreg cuprinsul raionului Hațeg o chemare la întrecere pentru intensificarea activității culturale. Obiectivele acestei chemări — ce prevede în primul rînd orientarea muncii culturale spre sprijinirea rezolvării sarcinilor trasate de cel de-al II-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român, privind transformarea socialistă a agriculturii și sporirea producției agricole, iar în al doilea rînd, îmbogățirea cunoștințelor țărânilor muncitoare — au constituit principalele jaloane ale activității colectivei culturale din Sarmisegetuza.

Tehnicianul agricol Florin Florea a primit din partea colectivei sarcina de a se ocupa de problemele propagandei agricole în cadrul câmpului cultural. Cercul naturaliștilor, organizat și condus de dînsul, a avut în aceste luni o activitate susținută. Printre cei mai activi membri ai cercului se numără fruntașii recoltelor bogate Armie Munteanu, Iosif Comi, Petre Ișacoiu și alții. Activitatea cercului constă în deosebi în audierea unor conferințe și referate despre importanța și folosul aplicării procedurilor agrochimice avansate, expunerii însoțite în mod obișnuit de explicații la tablă ori de demonstrații practice pe ogoarele țărânilor muncitori. Așa de pildă, după audierea conferinței despre polenizarea artificială la secară, membrii cercului s-au deplasat pe ogorul țărânilor muncitori Adam Măteșcu, unde tehnicianul agricol a arătat cum se realizează în practică această metodă. Pe lângă Congresul din comună, a cărei președinte e tov. Iosif Albulescu, a pus la dispoziția membrilor cercului broșuri și materiale documentare, care i-au ajutat să cunoască metodele folosite de către colhoznici la lucrările de însămînțare, de întreținere a culturilor și de strîngere a recoltei. Totodată, din inițiativa comisiei A.R.L.U.S. și cu sprijinul președintelui sfatului popular, membrii cercului au vizitat în ultimul timp gospodăria colectivă din comuna Ostrov.

Cu aceeași dragoste au răspuns sarcinilor încredințate și ceilalți intelectuali din colectivul câmpului cultural. Tov. Gh. Petrovici, directorul câmpului, a ținut o serie de conferințe, lămurind țărânilor muncitori cu ajutorul planșelor, albumelor și desenei

originea vieții pe pămînt, eclipsele de soare și de lună, precipitațiile atmosferice etc., contribuind la combaterea misticismului și a superstițiilor.

De multă vreme se bucură și serile culturale și seziștile literare consacrate prezentării vieții și creației lui A. N. Ostrovski, Mihail Eminescu, Mihail Șolohov — de a căror pregătire se ocupă profesora Leuția Medrea. De asemenea, jurnalele vorbite cuprinzînd în mod obișnuit scurte informații asupra situației internaționale, făcute de tov. Avram Murg, expunerii ale medicilor Iur Gavriș și Mihail Moravici cu privire la prevenirea și tratamentul diferitelor boli și îndrumările tehniciunilor agricole legate de efectuarea lucrărilor de însămînțare a culturilor și strîngere a recoltei — se numără printre cele mai interesante și eficiente forme ale activității câmpului cultural.

Intelectuali din Sarmisegetuza și-au îndepîndit cu cinste și angajamentele cuprinse în chemarea la întrecere, în direcția stimulării activității echipelor artistice. La fața raională a celui de-al IV-lea concurs al formațiunilor artistice de amatori, corul câmpului, dirijat de învățătorul Gh. Bogza a obținut un calificativ bun, iar echipa de dansuri din satul Paucinești, aparținînd comunei Sarmisegetuza, s-a clasat pe locul întâi. Pentru concursul formațiunilor teatrale, echipa de teatru a câmpului, sub îndrumarea profesoarei Leuția Medrea, pregătise în momentul de față sceneta „Zestrea Ileanuței”.

Angajamentele și activitatea inițiatorilor întrecerii pentru dezvoltarea muncii culturale au trezit un puternic ecou în satele raionului Hațeg. Intelectuali din comuna Totești au studiat cu interes obiectivele chemării la întrecere și, urmînd exemplul celor din Sarmisegetuza, au căutat să dezvolte în câmpul cultural o activitate mai interesantă, mai apropiată de necesitățile satului. Conferințele pe teme agricole, ținute de inginerul a. Grigore Donțu și alții sînt acum urmate de expunerii ale membrilor învățătorilor agricole din sat, care înfățișează modul cum sînt folosite pe taralele întovărășirii metodele agrochimice înaintate și rezultatele dobîndite.

Președintele comisiei A.R.L.U.S. din comună, tov. Traian Popa, unul dintre cei mai activi propagatori ai activității culturale și inițiatorii organizării în câmpul cultural a Casei agronomului. Aici, țărâni muncitori pot cere broșuri și reviste agrochimice și primesc consultații cu privire la lucrările agricole.

Și la Totești au fost organizate, după exemplul celor din Sarmisegetuza, conferințe cu caracter științific, pentru lămurirea fenomenelor naturii. Pe lângă activități artistice, cea mai frumoasă înfăptuire a intelectualilor din Totești o constituie fără îndoială brigada artistică de agitație, formată din țărâni muncitori tineri și vîrstnici. Repertoriul brigăzii — alcătuit de Tiberiu Musa, directorul câmpului cultural și de tovarășii Traian Popa și Elena Popa — cuprinde monologuri și cîntece care surprind cu promptitudine cele mai semnificative evenimente petrecute în sat, contribuind la remedierea multor lipsuri.

Critice cuprinse într-unul din programele recente ale brigăzii la adresa unor locuitori care nu înțelegeau necesitatea participării prin autoimpunere la electrificarea satului, au dus la grăbirea construirii centrale electrice. În prezent, programul brigăzii e îmbogățit cu no numere, menite să mobilizeze țărâni muncitori la efectuarea timp a lucrărilor de recoltare. Și în comuna Berhelot, unde activitatea culturală are o veche tradiție — datorită străduințelor depuse de tov. Constantin Ghișescu, directorul câmpului cultural și de alți învățători — chemarea intelectualilor din Sarmisegetuza a constituit un puternic îndemn. Acest lucru a avut ca principal rezultat extinderea activității culturale și în satele ce aparțin comunei Berhelot, astfel în ara formațiunilor corale a câmpului cultural, a lui sînt înființat în ultimul timp și corul tinerilor țărâni

muncitori din satul Fărcădin, ai căruia membri se deplasează săptămînal în centrul de comună, pentru a lua parte la repetiții.

De asemenea la toate manifestările organizate de câmpul cultural al comunei Berhelot participă și țărâni muncitori din satele Tuștea, Fărcădin, Găuricea.

Inițiativa intelectualilor din Sarmisegetuza a fost îmbrățișată cu căldură și a dus la intensificarea activității culturale în unele sate ale raionului Hațeg.

Trebuie arătat însă că extinderea acestei inițiative nu s-a bucurat de întreg sprijinul necesar nici din partea consiliului raional A.R.L.U.S. Hațeg, nici din partea secției culturale a sfatului popular raional.

Dacă cu căteva luni în urmă, tov. Vasile Costea, secretarul consiliului raional A.R.L.U.S. și ceilalți membri ai consiliului raional au manifestat mult entuziasm pentru răspîndirea experienței intelectualilor din Murighino și s-au străduit ca chemarea la întrecere lansată de colectivul câmpului cultural din Sarmisegetuza să fie cunoscută în toate satele raionului, odată pornită această acțiune au lăsat ca lucrurile să decurgă de la sine.

Nici consiliul raional A.R.L.U.S., nici secția culturală a sfatului popular raional nu au urmărit modul în care această inițiativă prinde viață în diferite sate și pînă în momentul de față nu au reușit să pozeze nici cel puțin o evidență a comunelor care au răspuns chemării la întrecere.

Extinderea inițiativei intelectualilor din Sarmisegetuza ar veni în sprijinul rezolvării multor probleme și al inițierii unor greutăți ce se fac recurente în satele din cuprinsul raionului Hațeg.

Așa de pildă, intensificarea propagandei agricole, prin antrenarea agronomilor și tehnicienilor agricoli la țărâni și conferințe în cîmpul cultural, ar duce la folosirea mai largă a metodelor agrochimice avansate, contribuind la obținerea unor recolte sporite. Organizarea unor conferințe, discuții, prezentări de cărți, seri de întrebări și răspunsuri pentru cunoașterea unor probleme importante ale științei, literaturii etc., ar constitui un mijloc eficient pentru ridicarea nivelului cultural al țărânilor muncitoare. Totodată, o întrecere în direcția îmbogățirii activității artistice, sprijinită prin schimburi de experiență între formațiunile corale, echipele de dansuri și de teatru, între brigăzile artistice de agitație, poate duce la o stimulare a activității în acest domeniu.

Consiliul raional A.R.L.U.S., nici țărâni muncitori nu au urmărit modul în care această inițiativă prinde viață în diferite sate și pînă în momentul de față nu au reușit să pozeze nici cel puțin o evidență a comunelor care au răspuns chemării la întrecere.

Extinderea inițiativei intelectualilor din Sarmisegetuza ar veni în sprijinul rezolvării multor probleme și al inițierii unor greutăți ce se fac recurente în satele din cuprinsul raionului Hațeg.

Progresul tehnic al căilor ferate sovietice

Anul acesta, în sfârșitul lui iulie, A. DAVIDOVICI, loctiitor al ministrului Căilor Ferate al Congres al P.C.U.S., feroviarul sovietic întîmpină marea lor sărbătoare Ziua Unională a Feroviarului — cu un nou avînt în lupta pentru dezvoltarea mai departe a căilor ferate, a căror activitate capătă o amploare cu totul deosebită în actualul cîmp. Căile ferate sovietice vor trebui ca în următorii cinci ani să sporească traficul de mărfuri, înclt să ajungă la 1.374 miliarde tone, deci cu 42 la sută mai mult ca în anul 1955.

Diracția principală pe care merge progresul tehnic al căilor ferate sovietice o constituie extinderea remorcării trenurilor cu locomotive electrice și locomotive Diesel electrice, dezvoltarea pe scară largă a automatizării și centralizării conducerii circulației trenurilor, cit și îmbunătățirea continuă a rețelei de linii ferate.

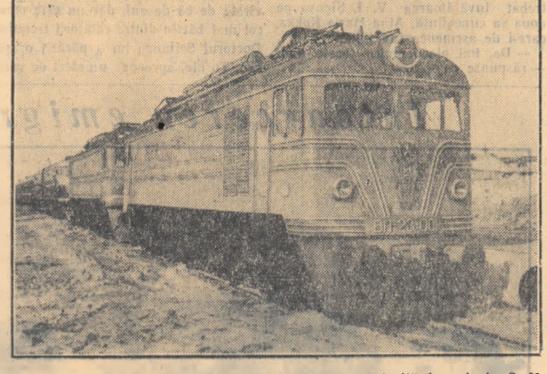
„Planul general de electrificare a căilor ferate”, — hotărîre adoptată recent de către Comitetul Central al P.C.U.S., prevede electrificarea în decurs de 15 ani a 40.000 kilometri de cale ferată, dintre care 8.100 kilometri (adică de 3,6 ori mai mult decît s-a realizat în perioada celui de-al cincilea plan cîncinal) — urmează să se electrifice în cursul actualului cîncinal. În anul 1956-1960 vor fi terminate lucrările de electrificare a liniilor Moscova-Kuibieșev, Velebarik-Omsk-Novosibirsk-Irkutsk. În viitorul apropiat, aceasta va fi cea mai mare linie electrificată din lume, avînd o lungime de 9.300 km. Mai este

centralizată a circulației, efectuarea întregului complex de operații privind circulația trenurilor se asigură dintr-un singur punct — de către un singur om; de asemenea și dirijarea circulației de către un singur operator.

Paralel cu aceste uriașe lucrări, Direcțiile celui de-al XX-lea Congres al P.C.U.S. prevăd în acest cîncinal noi construcții de căi ferate, de aproximativ 6.500 kilometri, ceea ce reprezintă mai mult de două ori decît s-a construit în cel de-al cincilea plan cîncinal. De exemplu, se prevede construirea liniilor importante Magnitogorsk-Sterlitamak-Abdulino de circa 500 kilometri, Sandrinsk-Krasnoufinsk de 470 kilometri și linia Barnaul-Omsk de 600 kilometri și o nouă linie din raionul Almată. Așa pînă la frontiera cu Republica Populară Chineză, linie care reprezintă o parte dintr-o mare magistrală ce va lega pe distanța cea mai scurtă Uniunea Sovietică și R. P. Chineză.

Datorită introducerii tehnicii înaintate și a rîndirii metodelor avansate de muncă, în cursul noului cîncinal se va face trecerea la ziua de lucru de 7 ore, iar eștișul muncitorilor și funcționarilor de la căile ferate sovietice va crește simțitor.

Grîji deosebite pe care Partidul Co-

Noua locomotivă electrică de 4.300 cai-putere, construită la uzinele „S. M. Budionni” din Novo-Cerkask. Ea poate atinge viteza de 100 km pe oră.

munist și Guvernul Sovietic o poartă oamenilor sovietici, feroviarul îi răsare printr-un nou și creator avînt în întrecere pentru îndeplinirea înainte de termen a planului pe anul 1956, obținînd succese strălucite pe drumul progresului tehnic și al dezvoltării neîncltate a activității căilor ferate.

De curînd a fost dată în exploatare o locomotivă electrică de 5.700 cai-putere, care remorcă cu ușurință pe rampe mari și lungi (pe linii ferate de munte) trenuri cu 3.500 tone. Pentru remorcarea trenurilor de marfă pe linii principale, la uzina de locomotive din Novo-Cerkask se construiesc o nouă locomotivă electrică cu șase osii, de 4.300 C.P. În ceea ce privește circulația trenurilor electrice de călători, este elaborat în prezent proiectul unei locomotivă electrice de circa 4.500 C.P., în rampă un tren format din 15 vagoane construite în întregime din metal, cu o viteză de peste 80 km pe oră.

Introducerea în circulație a acestor locomotive va permite dublarea vitezei de circulație a trenurilor de călători. Circulația electrică modernă a căilor ferate constă în aceea că tracțiunea electrică se va realiza cu un sistem mai avantajos de tracțiune electrică cu curent alternativ de înaltă tensiune. Prima secție experimentală de tracțiune electrică cu curent alternativ va funcționa începînd chiar din acest an pe una din liniile ferate de lungă Moscova.

Pentru deservirea circulației trenurilor cu locomotive Diesel electrice, în cadrul celui de-al șaselea cîncinal se prezintă trecerea la tracțiune cu astfel de locomotive pe cel puțin 18.000 kilometri de linie ferată. Locomotivele Diesel vor fi introduse în special pe porțiuni de linii care au neajunsuri în ceea ce privește aprovizionarea cu apă și combustibil.

Prin realizarea acestor măsuri, în anul 1960 se va ajunge ca cel puțin 40-50 la sută din întregul trafic de mărfuri pe căile ferate să se efectueze cu ajutorul tracțiunii cu locomotive electrice și Diesel electrice, iar în anul 1965, cu aceste mijloace de tracțiune se va efectua cel puțin 80-85 la sută din întregul trafic de mărfuri al căilor ferate sovietice. Electrificarea căilor ferate și introducerea pe scară largă a tracțiunii cu locomotive Diesel vor duce la o sporire considerabilă a tonajului și vitezei de circulație a trenurilor, se vor economisi peste 100 milioane tone de cărbuni și se va accelera circulația mărfurilor eliberîndu-se în acest fel din circulație importante cantități de bunuri materiale.

Pentru obținerea unui succes deplin prin introducerea noilor feluri de tracțiune, se vor lua măsuri importante în ceea ce privește progresul tehnic și în celelalte ramuri ale căilor ferate. Astfel, în anul 1957 trecerea întregului parc de vagoane la cupla automată. Încă din anul acesta, cupla automată a fost introdusă la toate regiunile din estul țării. Lucrări interesante se fac și pentru introducerea frinelor electro-pneumatice pentru vagoane de călători și de marfă. Chiar în anul acesta, toate trenurile care circulă între Moscova și Leningrad vor fi înzestrate cu astfel de frine. De asemenea, se construiesc vagoane de marfă și de călători cu cuzinele pe rulmenți și se înzestreză cu instalații de aer condiționat vagoanele de călători.

Se prevede executarea unor însemnate lucrări și în domeniul reconstrucției de linii, a introducerii pe mai departe a blocului automat de linie, conducerii centralizate a circulației, centralizării electrodinamice a macazelor și comunicației prin radio. Prin aplicarea centralizării de dispeceri (conducerea

peste 1.500.000 tone cereale

Satul Vorontovo-Aleksandrovskoe este situat între fluviile Kuban și Kuma. Aici există două colhozuri. Unul din ele, colhozul „Bulganin”, era pînă de mult codacș. Și anul acesta conducătorii raionului se gîndeau: cum va ieși cu recoltarea, își va acționa oare obligațiile de colectare? Colhozicii au de recoltat oțeva mil de hectare de grâu și orz și vor preda statului mil de tone de cereale. Pe de altă parte, și

Nikolai Vicikunin, Munca lor o organizează cu succes Olenik, șeful brigăzii de tractoriști care lucrează pe tractor de peste două decenii. Pe arșiță sau în racoarea nopții brigadierul stă la postul său El nu asigură numai munca ritmică a mașinilor, ci urmărește în permanență și calitatea muncii. Na departe de Vorontovo-Aleksandrovskoe se întind cîmpurile raionului Stepavsk. Și aici s-au remarcat

„Pe drumurile de stepă se îndreacă mamele încărcate. Colhozicii preda cu bucurie statului primul și cel mai bun grâu din noua recoltă.”

graba e mare: pînă la 25 iulie trebuie adunată toată recolta și să fie îndeplinit planul de colectare. La cîmp am stat de vorbă cu diferiții oameni — combinari, tractoriști, brigadierii, colhoznici de rînd. Ceea ce am auzit de la ei și am văzut pe cîmp ni s-a părut înțeles și necesar.

„Brigada a parca de cîmp are de recolat grîul de pe 800 de hectare. În numai cîteva zile colhozicii și mecanizatorii au cosit grîul în pirgă de pe 600 ha. Pe cîmp au ieșit apoi combinele, au recolat într-o săptămîină cerealele de pe 479 hectare. Au izbit în acest timp să recolteze chiar cite 62 ha pe zi.

În aceste zile colhozicii din Stavropol și-au luat angajamentul să dea statului de 2-2,5 ori mai multe grîne decît anul trecut. Angajamentul întregului fiind este să se predea centrelor de colectare 100 milioane puduri de cereale, adică peste un milion și jumătate de tone.

Acum, pe drumurile de stepă se îndreaptă spre elevatoarele sute de autocamioane. Ele duc grîul din noua recoltă, colhozul „Molotov” din raionul Petrovsk și preda statului într-o singură zi 6.000 puduri de grâu, Raionul Vorontovo-Aleksandrovskoe a preda 50.000 puduri de grâu și orz.

În timpul Stavropol recoltarea este în toi. Rezultatul muncii pline de angajament a agricultorilor din acest raion constituie răspunsul la hotărîrea Congresului al XX-lea al P.C.U.S. Numeroase colhozuri și raioane întregi s-au angajat să îndeplinească înainte de termen sarcina trasată de partid privind mărirea producției de cereale.

incă din primele zile ale secerișului, zeci de oameni minunau. Mecanizatorii de la S.M.T.-Giuguevsk au strîns toate cerealele după metoda recoltării în două faze. Rezultate deosebite au obținut țărâni combinari Piotr Vasilevici și Ivan Vasilevici Guriev. Fiecare din ei lucrează pe combină de peste 20 de ani. Alături de el lucrează ca ajutor de combinari filii lor. O adevărată dinastie de combinari Guriev.

Piotr Vasilevici Guriev și filii săi au recolat într-o săptămîină cerealele de pe 479 hectare. Au izbit în acest timp să recolteze chiar cite 62 ha pe zi.

În aceste zile colhozicii din Stavropol și-au luat angajamentul să dea statului de 2-2,5 ori mai multe grîne decît anul trecut. Angajamentul întregului fiind este să se predea centrelor de colectare 100 milioane puduri de cereale, adică peste un milion și jumătate de tone.

Acum, pe drumurile de stepă se îndreaptă spre elevatoarele sute de autocamioane. Ele duc grîul din noua recoltă, colhozul „Molotov” din raionul Petrovsk și preda statului într-o singură zi 6.000 puduri de grâu, Raionul Vorontovo-Aleksandrovskoe a preda 50.000 puduri de grâu și orz.

În timpul Stavropol recoltarea este în toi. Rezultatul muncii pline de angajament a agricultorilor din acest raion constituie răspunsul la hotărîrea Congresului al XX-lea al P.C.U.S. Numeroase colhozuri și raioane întregi s-au angajat să îndeplinească înainte de termen sarcina trasată de partid privind mărirea producției de cereale.

Consfățuire cu președinții și secretarii consiliilor regionale A.R.L.U.S.

La Consiliul General A.R.L.U.S. a avut loc o consfățuire la care au participat președinții și secretarii consiliilor regionale A.R.L.U.S. din întreaga țară.

În cadrul consfățuirii, tov. Marcel Geagim, secretarul consiliului regional A.R.L.U.S. București, a prezentat un referat cu privire la munca cultural-politică de masă desfășurată de această organizație, iar tov. Ștefan Ene, secretarul consiliului regional A.R.L.U.S. Stalin, un referat cu privire la organizarea și funcționarea în regiunea Stalin a cursurilor populare de limba rusă pe anul școlar 1955-1956.

Pe marginea celor două rapoarte au urmat discuții.

În sprijinul campaniei de recoltare

În această perioadă, cînd pe ogoare sînt în plină desfășurare lucrările de recoltare a păsoaselor, consiliul raional A.R.L.U.S. din regiunea București, se pregătește să susțină o bogată activitate cultural-politică la arile de trier și la botozele de colectare. În acest an, fiecare consiliu raional a luat în patronaj arile de trier din 1-2 comune din raza sa teritorială. Cu ajutorul comisiilor A.R.L.U.S. din comune, vor fi amenajate biblioteci volante, vor fi organizate lecturi în colectiv și convorbiri în timpul pauzelor.

În sprijinul activității culturale la arile, consiliul regional A.R.L.U.S. București a confecționat o serie de expozii volante cu titlul: „Aspecte din agricultura U.R.S.S.” și a elaborat scurte materiale documentare.

La arile va fi expusă, de asemenea, fotografia „Recoltarea în U.R.S.S.” și vor fi difuzate broșurile editate de Consiliul General A.R.L.U.S. ce împărtășesc experiența colhoznicilor și mecanizatorilor sovietici în lupta pentru reducerea pierderilor la recoltare, strîngerea timp a recoltei și îndeplinirea obligațiilor față de stat.

Un nou grup de activiști A.R.L.U.S. a plecat în U.R.S.S.

În cadrul excursiilor organizate de A.R.L.U.S. în colaborare cu Oficiul Național de Turism Carpați, un nou grup de activiști A.R.L.U.S. a părăsit țara, cu destinația Kiev-Moscova.

Grupul, alcătuit din activiști ai consiliilor regionale, raionale și ai comisiilor A.R.L.U.S., va vizita capitala Uniunii Sovietice și orașul Kiev timp de 12 zile.

Joi, 19 iulie a părăsit Capitala tov. Eugen Rodan, secretar al Consiliului General A.R.L.U.S. cu soția, care vor vizita R. P. Chineză, ca invitați ai Asociației pentru prietenia chinoso-române.

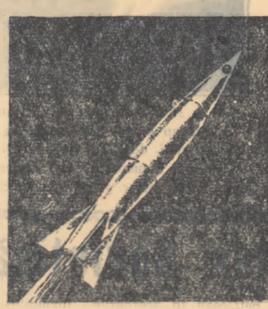
Oaspeți ai A.R.L.U.S.-ului

La invitația Asociației Romîne pentru Legăturile de Prietenie cu Uniunea Sovietică — A.R.L.U.S. au venit în țara noastră pentru a-și petrece concediul de odihnă Klaus Wilerding, membru al Secretariatului conducerii centrale a Asociației de prietenie germano-sovietice din R.D. Germană, împreună cu soția și Grete Ruschitzka,

membră a Secretariatului Asociației de prietenie Austria-U.R.S.S.

În timpul șederii în țara noastră, oaspeții vizitează întreprinderi, expoziții, muzee și alte instituții culturale și luă parte la unele întîlniri pentru schimb de experiență organizate la Consiliul General A.R.L.U.S.

Cînd va apare satelitul artificial al pămîntului?

I. HLEBTEV, candidatul în științe tehnice

științei și tehnicii va îngădui înfăptuirea primelor zboruri în Lună și în planetele cele mai apropiate cu mult mai devreme, mai simplu și mai ieftin. Proiectele studiate de savanții germani, dovodește că specialiștii în tehnica rachetelor de mare viteză, care în timpul războaiului au fost constructorii principali ai rachetelor germane cu acțiune la distanță „V-2”. După părerea lui, satelitul artificial trebuie montat la o distanță de 1730 kilometri de suprafața pămîntului, unde piesele trebuie aduse pentru montare cu ajutorul unor uriașe rachete cu trei trepte. Fiecare asemenea rachetă, în greutate de 6.400 tone, va putea aduce pînă la 25 tone încărcătură utilă.

Odată montat, acest satelit trebuie să devină o insulă zburătoare — o construcție mare în formă de roată cu trei puncte, cu un diametru de 80 de metri, despărțită în compartimente — pentru oameni, aparate și diferite utilaje. El trebuie să se miste pe o orbită circulară, cu o viteză de 7,07 kilometri pe secundă, cu alte cuvinte să facă înconjurul pămîntului la fiecare două ore.

Pentru a duce aceste piese componente în cosmos, ar trebui făcute vreo mie de zboruri. Înmulțiți 6.400 tone cu această mielă Destul de greu, nu-i așa?

În sprijinul campaniei de recoltare

În această perioadă, cînd pe ogoare sînt în plină desfășurare lucrările de recoltare a păsoaselor, consiliul raional A.R.L.U.S. din regiunea București, se pregătește să susțină o bogată activitate cultural-politică la arile de trier și la botozele de colectare. În acest an, fiecare consiliu raional a luat în patronaj arile de trier din 1-2 comune din raza sa teritorială. Cu ajutorul comisiilor A.R.L.U.S. din comune, vor fi amenajate biblioteci volante, vor fi organizate lecturi în colectiv și convorbiri în timpul pauzelor.

În sprijinul activității culturale la arile, consiliul regional A.R.L.U.S. București a confecționat o serie de expozii volante cu titlul: „Aspecte din agricultura U.R.S.S.” și a elaborat scurte materiale documentare.

La arile va fi expusă, de asemenea, fotografia „Recoltarea în U.R.S.S.” și vor fi difuzate broșurile editate de Consiliul General A.R.L.U.S. ce împărtășesc experiența colhoznicilor și mecanizatorilor sovietici în lupta pentru reducerea pierderilor la recoltare, strîngerea timp a recoltei și îndeplinirea obligațiilor față de stat.

Un nou grup de activiști A.R.L.U.S. a plecat în U.R.S.S. În cadrul excursiilor organizate de A.R.L.U.S. în colaborare cu Oficiul Național de Turism Carpați, un nou grup de activiști A.R.L.U.S. a părăsit țara, cu destinația Kiev-Moscova.

Grupul, alcătuit din activiști ai consiliilor regionale, raionale și ai comisiilor A.R.L.U.S., va vizita capitala Uniunii Sovietice și orașul Kiev timp de 12 zile.

Un nou grup de activiști A.R.L.U.S. a plecat în U.R.S.S.

În cadrul excursiilor organizate de A.R.L.U.S. în colaborare cu Oficiul Național de Turism Carpați, un nou grup de activiști A.R.L.U.S. a părăsit țara, cu destinația Kiev-Moscova.

Grupul, alcătuit din activiști ai consiliilor regionale, raionale și ai comisiilor A.R.L.U.S., va vizita capitala Uniunii Sovietice și orașul Kiev timp de 12 zile.

În sprijinul activității culturale la arile, consiliul regional A.R.L.U.S. București a confecționat o serie de expozii volante cu titlul: „Aspecte din agricultura U.R.S.S.” și a elaborat scurte materiale documentare.

La arile va fi expusă, de asemenea, fotografia „Recoltarea în U.R.S.S.” și vor fi difuzate broșurile editate de Consiliul General A.R.L.U.S. ce împărtășesc experiența colhoznicilor și mecanizatorilor sovietici în lupta pentru reducerea pierderilor la recoltare, strîngerea timp a recoltei și îndeplinirea obligațiilor față de stat.

Un nou grup de activiști A.R.L.U.S. a plecat în U.R.S.S. În cadrul excursiilor organizate de A.R.L.U.S. în colaborare cu Oficiul Național de Turism Carpați, un nou grup de activiști A.R.L.U.S. a părăsit țara, cu destinația Kiev-Moscova.

SAPTĂMÎNA

Afirmațiile d-lui Nixon și stricta realitate

Se spune că Nastratin Hogea, eroal unor povești pline de spirit, izbutise să înșee în piața pe niște cumpărători: a vindut fructe putrede, prezentându-le drept proaspete. Atunci cînd cumpărătorii au descoperit înșelăciunea s-au apus asupra lui Nastratin, acesta a făcut uz de puterea lui de convingere pentru a uemonstra că poamele putrede au fost strecurate de un altul.

E greu, înțeleg, să apreciezi în ce masură această întâmplare este reală. Se poate totuși constata, și încă cu teme, că încercările de a tolosi metoda lui Nastratin în politica internațională înregistrează acum numai eșecuri. O nărturie vie o constituie, în special, turneul recent întreprins de vicepreședintele S.U.A., Nixon, într-o serie de țări din Asia și Extremul Orient.

Mister Nixon a pornit cu avionul său personal într-o îndepărtată călătorie pentru a ridica prestigiul Statelor Unite în Orientul îndepărtat și a arunca umbre asupra politicii Uniunii Sovietice, a cărei autoritate, în această parte a lumii sprostee cu fiecare zi ce trece. Prima sa cuvîntare propagandistică a fost rostită la Manila — capitala Filipinelor. Aici el s-a străduit să demonstreze că S.U.A. s-au pronunțat întotdeauna și continuă să se pronunțe „impotriva colonialismului”. Mai trebuie arătat că asemenea afirmație e tot atât de departe de realitate, precum sint Filipinele de țărîmurele Americii de Nord?

Firește că, azi, S.U.A. nu mai au posibilitatea de a înrobi prin loc și sație popoare. Au trecut asemenea vremi. Proaspeții colonialiști ai veacului XX se văd siliiți să recurgă la metode mult mai „eficace” și mai „avante”. Potrivit ziarului „Blitz”, ei caută, de obicei, să-și impună dominația prin coruperea oamenilor aflați la putere, și în special, prin organizarea de blocuri militare. Blocul agresiv din Asia de sud-est — S.E.A.T.O. — și pactul militar de la Bagdad, încheiate cu directa participare a diplomației americane, constituie o nouă formă „modernă” de dominație colonială.

În special pactul de la Bagdad este vădit îndreptat spre întărirea și extinderea puterii monopolurilor occidentale, inclusiv a celor americane, asupra bogățiilor petrolifere din Orientul Apropiat și Mijlociu. În zadar mister Nixon s-a străduit la Manila să ascundă esența agresivă colonialistă a acestor grupări militare. Popoarele din Asia au ochi ageri și minte trează. „Orice ar spune reprezentanții oficiali ai de nesinceri ai S.U.A. în apărarea S.E.A.T.O. și a pactului de la Bagdad — aceste pacte sint, fără îndoială, pacte militare și nu defensive, create în scopul sprijinirii agresivității și expansiunii americane”. Cuvîntarea ținută de Nixon la Caracai a fost aspru criticată. Aci, în capitala Pakistanului, el a făcut apel la țările din Orient să renunțe la colaborarea economică cu Uniunea Sovietică lăudînd în fel și chip așa numitul „ajutor” american. Fără să aducă nici un fel de fapte în sprijinul acestui apel, vicepreședintele S.U.A. a scotit necesar să declare că fiecare țară din Orient „care primește un ajutor economic din partea statelor comuniste

Călătorii din trenul păcii

Trei sute de turiști din Finlanda au petrecut câteva zile la Moscova. Așa cum ei înșiși mărturisesc, fiecare zi a fost nepus de bogată în impresii. Oaspeții puteau fi văzuți în magazinele de pe strada Gorki, prin diferitele rețeli ale uzinei de automobile, ori cînd pînă la pavilionul Expozițiilor unionale, agricole și industriale. Întîmplarea a făcut ca, în prima saară chiar, turiștii finlandezi să participe la „Sărbătoarea tineretului” ce se desfășura în Parcul Central de Cultură și Odihnă. Timplari, zidari, artiști și medici finlandezi au dansat și cîntat alături de tinerii moscoviti. Compozitorul Serafim Tulikov a interpretat un nou cîntec al său — „Tula, patria mea” — arînd în prealabil că el înșiși este originar din Kaluga. Cîntecul e armonios, melodia simplă și plăcută. Grupul de turiști finlandezi a început să-l fredoneze.

— Dar ce anume lucruri din ceea ce vedeți la Moscova și în acest parț ați dori să aveți la dvs., la Helsinki? — urmează o altă întrebare.

— Starea de spirit a moscovitilor! — răspund oaspeții.

Invățătorul I. A. Pitkanen i-a plăcut mult expoziția desenelor de copii. În cartea de impresii a expoziției ei își exprimă admirația pentru aceste desene.

Străbătem aleile parcului. Din loc în loc pot fi văzute grupuri de turiști finlandezi. Medicul Nillo Seulunen este singur: nu izbuteste să țină pas cu trenulețul. Face dese popasuri. E în vîrstă de 63 de ani, dar nu este omul cel mai bătrîn dintre călătorii trenului. Doctorul Seulunen nu a părăsit orașul său, Tornio, aproape un sfert de veac.

Ce-l-a hotărît să facă această călătorie? El nu răspunde dintr-o dată: — Profeorul Calio din Helsinki — spune el — a vizitat, nu de mult, Moscova, întorcîndu-se în patrie, el a spus că noi, finlandezii, nu am avea ce învăța de la medicii ruși. Nu petrecuse, la Moscova, decît trei zile. Acest lucru, însă nu l-a împiedicat să facă o asemenea declarație.

— Să fie oare, a această cauza care v-a determinat să luați trenul?

— Da, răspunde doctorul Seulunen. Am scotit că e bine să verific personal acest lucru...

La unul din trenulețele din cadrul Expoziției agricole, profesorul Felix Iversen, de aceeași vîrstă cu doctorul Seulunen, a citit în rusește o adresă din partea partizanilor păcii din orașul Tampere. Deasupra scenei, alături de el, stăteau steagurile Finlandei și U.R.S.S. Oratorul au exprimat gîndurile tuturor: țările noastre sint alături, inimile noastre sint alături și, în viitor, trebuie să fim alături.

K. NEPOMEAȘCI

Scurta viață a unei birfe

Birfele sint de generi diferite. U-

D. ZASLAVSKI

Uniunea Sovietică nu ar fi învoinit

în acest ziar dacă ar fi pornit, în polemica începută, de la fapte bine stabilite și bine contolate. Părerile pot fi diferite. Expunerea faptelor însă trebuie să fie exactă. Totuși ziarul „New York Times” și-a îngăduit să atribuie ministrului sovietic al Afacerilor Externe... pretenția de control asupra presei americane. Pe ce se bazează această născocire? Ce fapte anume au inspirat pe autorul articolului? Nu este vorba de nici un fapt, ci de birfă, pur și simplu.

E adevărat că noțiunile noastre despre libertatea presei diferă, ca și noțiunile în general despre libertate. La fel ca și americanii, noi recunoaștem libertatea de circulație pe străzi. Dar noi nu scotim libertate acțiunile acestor bandi care, fără să țină seama de regulile circulației, se năpustește în mulțime și ucide. Adevărata libertate a presei, în accepțiunea noastră, este indisolubil legată de răspunderea autorului pentru fiecare cuvînt scris, de normele etice, care interzic minciuna, calomnia, birfa, alțarea patimilor josnice. În această direcție sintem perfect de acord cu regretatul membru al tribunalului suprem al S.U.A., Holmes, autoritate necontestată în această problemă. El scria, în 1919: „Cea mai dîrdă apărare a libertății cuvîntului nu poate apărea pe un om care minte strigînd „Jo!” la teatru, strînd astfel panica”.

Pot fi oare considerate drept liberă acele ziare și acei ziaristi care și-au întemeiat birfa despre „botniță” pe minciună și încă pe o minciună conștientă? Nu au oare dreptele aceia care fac apel la presa americană să infrîneze pe capiciniere între popoare. E adevărat că aceștia sint din ce în ce mai puțini la număr. Ei însă mai revarsă valuri de minciuni și calomnii. La această acțiune participă și unii ziaristi americani. Opinia publică are datoria să pună frînă acestor elemente lipsite de răspundere. Aceasta este sarcina generală, și a noastră ca și a dvs. — a spus totuși Șepilov.

Sensul cuvîntelor rostite de ministrul a fost limpede și nu putea da loc nici unei încercări de răstălmăcire. Cui s-a adresat el? Reputațiilor presei! Cui a propus el să pună frînă, adepților lipsiți de răspundere ai războiului? Opinie publică, presei.

În felul acesta a fost exprimat respectuos pentru presa presă cum și recunoașterea ei drept o forță socială. Ea poate, dacă o doarește, să influențeze asupra adepților „războiului rece”, să-i demonteze, să-i reducă la tăcere prin critica ei. Lucrul nu e alt de greu de făcut pentru că adepții „războiului rece” reprezintă minoritatea și numărul lor se micșorează din ce în ce mai mult, așa cum pe bună dreptate a subliniat ministrul. Infrînarea propagandiștilor războiului prezintă, pentru presa cu adevărat liberă, o sarcină de cea mai mare însemnătate. Și dacă presa americană nu poate face acest lucru, așa însemnă că ea nu e liberă.

Așa au înțeles cei ce au discutat cu tov. Șepilov. Așa au înțeles coreșpondenții agenției engleze și ai celei franceze, precum și numeroșii reprezentanți ai diferitelor ziare străine. Relatările asupra acestei convorbiri au avut un caracter obiectiv.

De aceea însă convorbirea dintre tov. Șepilov și coreșpondenții străini n-a fost pe placul unor persoane din S.U.A. Ziarul „Daily News” a publicat o relatare potrivit căreia tov. Șepilov ar fi propus, chipurile, „să se pună botniță” presei americane.

Așa a luat naștere, la New York, într-o dimineață cefoasă de iulie, o birfă — o birfă extrem de caracteristică. La baza ei a stat o născocire. Autorii ei știau foarte bine că n-a fost vorba de nici un fel de botniță, și nici despre infrînarea presei americane. Despre acest lucru n-au scris nici coreșpondenții englezi, nici cei francezi și nici alți coreșpondenți străini care au participat la recepție. Despre aceasta însă au scris unele ziare americane. Dacă ar fi să folosim expresiile luate de aceste ziare din dicționarul american ar fi mai potrivit să spunem că, acum, multe ziare din S.U.A. poartă botnițe și sint lipsite de libertatea de a apăra puca și apropierea între popoare. Nu e oare împedec diferența dintre propaganda canabilă a războiului și libertatea presei? Făcînd apel la presa americană să lupte împotriva adepților „războiului rece”, tov. Șepilov s-a rostit, totodată, în apărarea libertății presei.

Acastă birfă prostească ar fi putut să se risipească în seara celerității zile. A doua zi, însă, la 8 iulie — ziarul „New York Times” a publicat un articol despre libertatea presei. Nimeni nu contestă ziarului „New York Times” dreptul de a polemiza cu noțiunea sovietică despre libertatea presei. Nimeni din

„Din „Pravda”

Intoarcerea emigranților

— În sfîrșit, din nou pe pămîntul patriei dragi! Nimeni nu e mai emoționat ca să revădă chipurile celor apropiați, după ani îndelungați de despărțire.

Tot mai numeroase sint asemenea scene în portul Odesea, unde sosesc grupuri compacte de emigranți. Ei

— sint bucuroși că — pe baza Decretului Prezidiului Sovietului Suprem din septembrie 1955 cu privire la amnistierea cetățenilor sovietici aflați peste hotare, care în timpul războiului au colaborat cu ocupanții — se pot întoarce la viața cîinstă, devenind membri utili ai societății socialiste.

muzeu. Pășești cu emolie și curiozitate prin săliile în care s-a pastrat parcă și atmosfera respirată cîndva de marelui poet rus, pe atunci simplu elev, cu înclinații literare puternice. Pîna cu o bucată din clopotelul care suna recreeția a fost păstrată în acest muzeu comemorativ. Cu o grijă amănunțită au fost conservate lucrurile legate de viața întemeietorului orașului — de pe Neva — Petru cel Mare, a cărui statuie evestră domină cheul Amiralității. Pe malul dimpotrivă, se poate vedea și acum casa, în care a bălănduit acest țar. Dincolo de Poziți Kirev, în „Grădina de vară”, am putut vedea palatul, sau mai degrabă casa care a slujit drept rezidență estivală lui Petru și soției sale, Ekaterina I-a. E o casă cu aspect modest, lipsită de zorzoane, al cărui interior confirmă caracterizarea făcută de autorul „Călătoriei de armă”.

Am plecat din Leningrad copleșit de aceste relicve ale trecutului, dar și de frumusețea plină de măreție a orașului care poartă numele lui Lenin.

Fără a avea răgazul de a „digeră” suferite cele văzute la Leningrad, ne-am pommit deodată la Moscova, unde ne aștepta un grup de artiști grandioși. În cele patru zile petrecute în capitala Uniunii Sovietice am văzut sute de clădiri, sute de opere de artă și mii de oameni. Ca și la Leningrad, am fost impresionat de ritmul viu al construcțiilor și de monumentalitatea lor. Se construiește pe o scară și la un mod gigantic, într-un oraș care, spre deosebire de Leningrad, a avut o evoluție îndelungată, cu încercări umile. Noile construcții — Universitatea „Lomonosov”, clădirile înalte presărate în toate cartierele — domină cu siluetele lor masive orașul. Central acestor uriașe metropole alcătuiește un ansamblu arhitectonic deosebit de frumos, prin ferocia îngemănare a tradiției cu modernul. Kremlinul, cu turnurile și cupolele sale, dă perspectivă și sens unei rețele de străzi și piețe largi, vrednice de mulțimile furiioase de istorie. Circulația e altă de intensă, incit îți trebuie oarecare timp pentru a te obișnui: Moscova are opt milioane de locuitori! Am intrat de cîteva ori în marelui magazin universal „G.U.M.” din Piața Roșie. Înăuntru sunt, de fapt, sute de magazine specializate, în care poți găsi tot ce-ți pofteste inima. Am privit aparatele de televiziune, pick-up-urile pentru discursi de lungă durată, magnetofonele și alte minunății tehnice, fabricate în serie de industria sovietică. Afluența de cumpărători sugerează un nivel de trai ridicat. Locuitorii dar prin grija autorităților sovietice clădirea a fost restaurată și acum poate fi din nou vizitată, ca

pelecurea în acordurile învățătoare ale unei armonicii.

La Ermitajul m-am amestecat pașii printre cei ai monumentelor vizitatorilor săi contemplative. În acest grup de palate foste cîndva ale țarilor, opere de artă autentice, din toate țările lumii.

Totmai în aceste zile se deschisese, în cadrul Ermitajului, o expoziție de artă franceză cuprinzînd mult de lucrări ale pictorilor, sculptorilor și altor maeștri francezi din secolul al XVIII-lea — de la anonima pină la Pablo Picasso.

Contactul nemijlocit cu aria mi se pare a fi una din trăsăturile caracteristice ale vieții oamenilor sovietici în general, și a leningradenilor în special. Și mai: nu e de mirare, într-un oraș unde la tot pasul, dat un monument istoric, de o clădire cu coloane și fîrse sau de o stație impunătoare.

Dar să revin la spectacole. Într-o seară am asistat, la Opera Mare din Leningrad, la un balet oriental interpretat de artiști cu renume ca O.N. Moșeeva, A.A. Makarov, L.D. Belșki și alții. Pe lângă frumusețea și grația mișcărilor de pe scenă (scena de balet din Leningrad e vestită în întreaga lume), m-a impresionat și autenticitatea publicului, participarea lui entuziastă la spectacol.

Într-o altă seară am fost la un concert Sostakovici, dat în sala Filarmo-nici cu concursul compozitorului, care și-a interpretat propriul concert pentru pian, acompaniat de orchestra dirijată de Kiril Kondrașin. Așa vrea să pot reda în cuvinte lacera reculeasă și atenția a publicului, precum și explozie de aplauze care, pe la sfîrșitul fiecărei bucăți, a răspîrșit inspirata muncă a compozitorului, a dirijorului și a orchestrei, — dar e peste puterile mele. Publicul leningradean bușete arta adevărată și știe s-o guste și s-o admire, fără pic de snobism.

Respectul pentru valorile culturale, atât de caracteristice societății sovietice, mi-a fost dezlăuit și pe prilejul vizitei făcute la Puskin, fostul Tarskoe Selo — o mică localitate situată în împrejurimile Leningradului. Acolo, lângă un parc imens, se înalță și astăzi clădirea liceului în care Puskin a învățat vreme de 6 ani. Hitleriștii au distrus-o în parte (tot astfel cum au distrus-o somptuos palat al Ekaterinei a II-a, din interiorul parcului) dar prin grija autorităților sovietice clădirea a fost restaurată și acum poate fi din nou vizitată, ca

PETRE SOLOMON

Două săptămîni prin Uniunea Sovietică

(urmăre din pag. 1-a)

cel mai interesant. Ne-a impresionat pe tot, alt în centru ci și la periferie, curățenia exemplară a străzilor, întîrînită nu la anumite ore, ci permanent, cu o grijă care le face cînsle locurilor și ediliilor orașului. Am vizitat cîteva monumente a g trecutului — catedrala Sfînta Sofia, ale cărei cupole aurite strălucesc mirific în soare, vesilia „Pecerskaia Lavra” — o cetate mănăstirească din pe lângă Nîpurlui, frumoasa biserică Sf. Andrei, construită de arhitectul Rastrelli. Grijă cu care sint restaurate aceste lăcașuri, precum și afluența publicului care le vizitează, dovedesc un respect deosebit pentru valorile culturale ale trecutului.

În puținele ore petrecute la Kiev am vizitat și cîteva magazine — un „Gastronom” și un „Magazin universal” ne-au reținut îndobesci atenția. „Gastronomul” din colțul străzii Lenin, cu intrarea pe Krescatic, era plin de lume și de bunălăci. Am observat la toate raioanele o ordine desăvîrșită, în ciuda aglomerației, căreia vizitatorii îi făceau față printr-un serviciu prompt și civilizată. În magazinul universal de peste drum m-am oprit la raionul de aparate electrice și de televiziune. Numeroșii clienți cereau ultimele modele de televizoare, cu ecranul eol de coală ministerială. O altă secție deosebit de solicitată este aceea a jucărilor unde am văzut că-și spun cuvîntul înșiși copiii, cu amuzată îngăduință a părinților.

De la Kiev am plecat cu avionul la Leningrad. Într-o dimineață ploioasă. După șase ore de zbor, cu o singură esclă — la Minsk — am ajuns în sfîrșit la destinație. Prima senzație încredincă în marelui oraș nordic a fost aceea a frigului. Plecaserăm într-un oraș cu climă caldă, „normală”, și iată că, deodată, ne pomencam într-o atmosferă rece, pluvioasă, fără să fi avut loc vreo răsturnare a timpului calendaristic. Am pornit rebegîli, prin frumosul oraș de pe Neva, și am uitat curînd și de frig, și de oboseala drumului. Leningradul e într-adevăr un mitor de frumos — nu mă tem să folosesc în legătură cu el toate superlativile. E un oraș lipsit de periferie, monumental și egal cu sine înșiși. Tot ce se construiește aci — și se construiește enorm! — e în armonie cu ansamblul arhitectonic conceput încă pe vremea țarului Petru I.

Leningradenii sint oameni foarte comunicativi și ospitalieri. Pe străzi, în

autobuse sau în metrou, întîlniești oameni binevoitori, dispuși să-ți dea îndrumări și să te ajule să te descurci în minunatul lor oraș. Pe Prospectul Nevski — una din magistralele Leningradului, despre care păstrăm o anumită imagine din povestirea cu același nume a lui Gogol — am bonărit de nenunțare ori, fascinat de forlota febrilă și toțuși nezmotoasă a pietonilor și a vehiculelor de tot felul. Am intrat într-un mare magazin universal și m-am rătăcit pur și simplu prin labirintul raioanelor sale lăcise de cumpărături. Abundența și varietatea mărfurilor expuse plasticizează noțiunea de belșug — a unui belșug pus la îndemîna tuturor. Într-o librărie de pe Prospectul Nevski am văzut, spre surprinderea mea, o masă plină cu cărți rominesci — inclusiv o limbile nouăți literare aparute la noi. E o librărie specializată în literatura țărilor de democrație populară.

De alfel, specializarea caracteristică și alte sectoare ale comerțului sovietic. Am observat nenunțare magazine de „lapte”, de „carne”, de „brînzetură”, etc. pe lângă „Gastro-omamele” și „Magazinele universale”, în care se realizează o sinteză comercială utilă și plăcută pentru cumpărători.

Am asistat, în cele șase zile petrecute la Leningrad, la cîteva spectacole. Încep cu spectacolul cel mai impresionant dintr-un anumit punct de vedere, și anume spectacolul nopților albe. Auzisem despre ele, dar nu realizam frumusețea lor. Încă în prima seară, cînd am ieșit în oraș la plimbare, am rămas uimit de lumina difuză a cerului. Ceașul arăta categoric lău și lumina, ceea ce mi se părca de necrezut. Leningradenii sint obișnuiți cu acest paradox al nopților albe, după cum sint obișnuiți și cu monumentalitatea orașului lor. La o oră cînd muritorii din alte orașe se pregătesc de culcare, leningradenii se plîmbă, învăluți într-o dulce lumină de amurg. De la o zi la alta, în acel sfîrșit de mai, am asistat la o tuburătoare creștere a duratei nopții — și mi se spune că în iunie noaptea e aproape inexistentă. Într-una din aceste nopți străni prin luminozitatea lor, am trecut prin forțărea Petru și Pavel, de pe celălalt mal al Nevei. Ca și altele ale monumente ale trecutului, forțărea este astăzi muzeu, un muzeu care acuză trecutul. În imensa curte a forțreței, unde alături răsuna pașii deținuților (Cărniveșki, Dostoevski și alții), mi-a fost dat să văd un grup de tineri care